

**Uchwała Nr XX/189/04
Rady Gminy Rudnik**

z dnia 11 sierpnia 2004 r.

w sprawie planu rozwoju lokalnego Gminy Rudnik na lata 2004-2006

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. z 2001r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

**Rada Gminy Rudnik
uchwała:**

§ 1

Uchwała się plan rozwoju lokalnego Gminy Rudnik na lata 2004-2006 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Rudnik.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XX/189/04
Rady Gminy Rudnik
z dnia 11 sierpnia 2004 roku

Urząd Gminy Rudnik

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY RUDNIK
NA LATA 2004-2006**

Rudnik, sierpień 2004

SPIS TREŚCI

I.	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	3
II.	AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA	4
III.	ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE	41
IV.	REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	49
V.	WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH W RAMACH PLANU ROZWOJU GMINY RUDNIK	54
VI.	POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TER- RENIE GMINY, POWIATU, WOJEWÓDZTWA	64
VII.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	68
VIII.	PLAN FINANSOWY	70
IX.	SYSTEM WDRAŻANIA	77

Wstęp

Plan rozwoju lokalnego jest istotnym dokumentem programowania na poziomie lokalnym – odzwierciedla potrzeby i kierunki rozwoju gminy Rudnik. Pokazuje jak planowane projekty i zadania inwestycyjne realizują zamierzenia w okresie 2004-2006 oraz jakie będą ich rezultaty i oddziaływania długoterminowe w kolejnych okresach programowania.

Proces rozwoju lokalnego i regionalnego kształtowany jest przez system uregulowań prawnych i organizacyjnych. Jest to zjawisko złożone zawierające wiele istotnych wątków, od procesu planowania i wyznaczania priorytetów, po określenie celów i zespołów działań.

Plan Rozwoju Gminy Rudnik jest spójny ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015, Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Strategią Rozwoju Gminy Rudnik oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik.

Plan Rozwoju Gminy Rudnik przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, formułuje priorytety, obszary działań oraz zawiera opis działań zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych interwencji i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych.

Określenie zadań inwestycyjnych na najbliższe lata i powiązanie ich z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego umożliwi skorzystanie ze środków pomocowych, jakie oferuje Polsce Unia Europejska.

Plan Rozwoju Gminy Rudnik na lata 2004-2006 będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych wyłącznie z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Przedmiotem niniejszego opracowania jest **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rudnik na lata 2004-2006** uwzględniający również zadania wieloletnie sięgające kolejnego okresu programowania, a mianowicie lat 2007-2013.

Plan Rozwoju Lokalnego stanowi dokument programowy rozwoju społeczno – gospodarczego gminy o statusie wiejskim z siedzibą w Rudniku. Obszarem objętym planem są tereny wiejskie, częściowo popegeerowskie, na których są planowane przedsięwzięcia związane z rozwojem infrastruktury technicznej, społecznej i ochroną środowiska naturalnego.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA

1. Podstawowe dane o gminie

1.1. Położenie

Gmina Rudnik położona jest na południu Polski, w zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Graniczy z następującymi 6 gminami:

- od północnego wschodu przez rzekę Odrę z gminą Kuźnia Raciborska (powiat raciborski),
- od wschodu przez rzekę Odrę z gminą Nędza (powiat raciborski),
- od południowego-wschodu z gminą Racibórz (powiat raciborski),
- od południowego-zachodu z gminą Pietrowice Wielkie (powiat raciborski),
- od zachodu i północnego-zachodu z gminą Polska Cerekiew (powiat kozielski),
- od północy z gminą Cisek (powiat kozielski).

Przez środek gminy przebiega droga krajowa nr 45 Opole – Racibórz – Chałupki biegnąca do granicy państwa. W odległości 50 km od północnej granicy przebiega główna oś komunikacyjna kraju wschód-zachód autostrada A-4 Zgorzelec-Wrocław-Katowice-Kraków, natomiast ok. 25 km od wschodniej granicy gminy planowany jest przebieg autostrady A1 Gdańsk-Łódź-Katowice-Gorzyczki.

Gmina leży w górnym biegu rzeki Odry, z którą graniczy od wschodu.

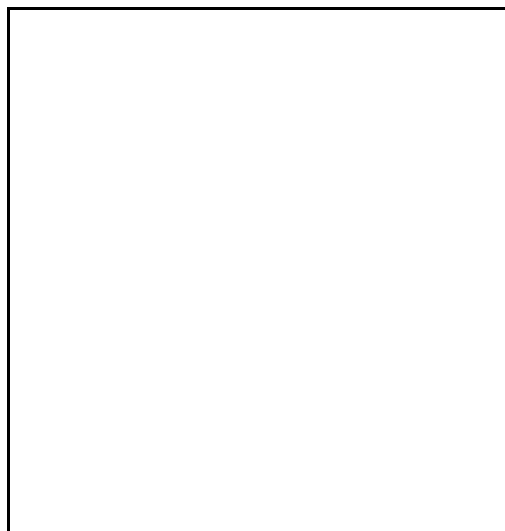
Ważnym elementem usytuowania gminy jest bliskie sąsiedztwo z południową granicą Polski, z przejściami granicznymi w Pietraszynie i Chałupkach, w odległości 10-25 km.

Gmina nie posiada połączeń kolejowych.

Odległości siedziby gminy od miast powiatowych:

- Racibórz – 4 km,
- Kędzierzyn-Koźle – 25 km.

Ośrodki akademickie w najbliższym sąsiedztwie gminy to Racibórz, Rybnik, Gliwice i Opole. Ośrodkiem ponadwojewódzkim w zakresie kształcenia akademickiego i wyspecjalizowanej opieki klinicznej są Katowice – w odległości 80 km.

Rysunek 1. Położenie gminy Rudnik na tle powiatu raciborskiego.

1.2. Powierzchnia

Gmina Rudnik jest gminą o statusie wiejskim z siedzibą we wsi sołeckiej Rudnik. Zajmuje powierzchnię 74 km² (7.394 ha), co równa się 0,6% obszaru całego Województwa Śląskiego. Według danych własnych z dnia 1 stycznia 2004 r. powierzchnia ogólna gminy w podziale na poszczególne kategorie przedstawia się następująco:

- użytki rolne - 6463 ha (87,4%),
- grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzaczenia - 562 ha (7,60%),
- grunty zabudowane i zurbanizowane 279 ha,
- nieużytki – 39 ha,
- tereny różne - 145 ha.

Użytki rolne stanowią 87% powierzchni ogólnej gminy, zatem podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Natomiast największy procent gruntów zabudowanych i zurbanizowanych stanowią tereny komunikacyjne zajęte pod drogi.

1.3. Ludność

Ludność gminy według danych Urzędu Gminy Rudnik z dnia 30 VI 2004r. wynosi 5 267 osób i stanowi ona 0,1% ludności województwa.

Podział mieszkańców według płci przedstawia się następująco:

Tabela 1. Podział mieszkańców według płci.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Miejscowości	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn
			ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²	
Gmina Rudnik	74	14	5267*	2548	2719	71	107

* osoby zameldowane na pobyt stały

Ludność według wieku w Gminie Rudnik (dane Urzędu Statystycznego w Katowicach – Podstawowe Informacje ze Spisów Powszechnych 2002 r.) przedstawia tabela 2.

Zdecydowanie największą grupę stanowią ludzie w wieku 40-49 lat tj. 810 osób.

Udział dzieci w wieku od 0 do 9 lat w stosunku do ogółu mieszkańców to zaledwie 9,9%, dzieci i młodzież w wieku, od 10 do 19 lat – 15,5%, od 20 -59 lat - 53,1% natomiast powyżej 60 roku życia – 21,4%.

Tabela 2. Podział ludności gminy według wieku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym w wieku										
		0-2 lata	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 lat i więcej
Gmina Rudnik	5317**	176	261	646	271	207	739	658	810	571	229	749

** osoby zameldowane na pobyt stały i na pobyt czasowy

Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Rudnik jest większy niż dla woj. śląskiego oraz powiatu raciborskiego. Podział ludności ze względu na wiek: przedprodukcyjny, produkcyjny, poprodukcyjny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Ludność wg ekonomicznych grup wieku.

WIEK	GMINA RUDNIK	POWIAT RACIBORSKI	WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE
Przedprodukcyjny	22,4 %	22,4 %	21,5 %
Produkcyjny	59,2 %	62,8 %	63,8 %
Poprodukcyjny	18,3 %	14,8 %	14,7 %

Rocznik Statystyczny 2002 tom II Statystyka gmin. Urząd Statystyczny Katowice

Pod względem powierzchni w granicach administracyjnych gminy największą miejscowością jest Rudnik, mieszka w niej również najwięcej osób (904). Na drugim miejscu pod względem liczbę mieszkańców są Grzegorzowice (617), następnie Brzeźnica (597) i Gamów (449). Sławików zamieszkuje 474 osoby, Modzurów – 389, Łubowice – 362. Pozostałe miejscowości liczą poniżej 300 osób.

Tabela 4. Stan zaludnienia gminy na dzień 30.06.2004.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Procent
1.	Brzeźnica	597	11,33
2.	Czerwięcice	110	2,09
3.	Dolędzin	15	0,28
4.	Gamów	449	8,52
5.	Grzegorzowice	617	11,71
6.	Jastrzębie	155	2,94
7.	Lasaki	205	3,89
8.	Ligota Książęca	139	2,64
9.	Łubowice	362	6,87

10.	Modzurów	389	7,39
11.	Ponięcice	250	4,75
12.	Rudnik	904	17,16
13.	Sławienko	15	0,28
14.	Sławików	474	9,00
15.	Strzybnik	294	5,58
16.	Szonowice	292	5,54
	Ogółem	5267	100

2. Środowisko przyrodnicze

2.1. Wody powierzchniowe

Gmina położona jest w zlewni Odry, która od północnego wschodu stanowi granicę gminy. Jest odwadniana poprzez Odrę i jej lewobrzeżne dopływy: potok Dzielniczkę wraz z dopływami, potok Cisek wraz z dopływami oraz potoki K2, K3, K5 i K7. W zlewniach powyższych cieków znajdują się także obszary sąsiadujących gmin: Polska Cerekiew, Cisek, Racibórz. Powiązania hydrograficzne mają istotne znaczenie w zakresie wspólnej dla wszystkich gmin ochrony wód przed zanieczyszczeniami i gospodarowaniem zasobami wodnymi.

Odra stanowi cenny korytarz ekologiczny o znaczeniu europejskim przebiegający doliną rzeki. Odra przepływając przez teren gminy Rudnik prowadzi wody ponadnormatywne. Nie spełniają one norm pod względem bakteriologicznym, jak również zawartość związków biogennych powoduje, że nie zalicza się wód do żadnej klasy czystości.

Rzeka stanowi bezpośrednie zagrożenie powodziowe dla miejscowości: Brzeźnica, Ligota Książęca, Łubowice, Grzegorzowice i Lasaki. Wahania stanów wód w rzece dla wielolecia w stacji wodowskazowej w Miedonii zawierają się pomiędzy maksimum 720 cm i minimum 580 cm, przy średnim rocznym stanie 680 cm.

Na terenie gminy brak jest większych zbiorników wód stojących. Występujące pojedyncze stawy nie mają znaczenia dla stosunków wodnych na terenie gminy Rudnik.

2.2. Wody podziemne

Obszar gminy Rudnik położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - GZWP 352 - „Racibórz”. Jest to zbiornik w utworach czwartorzędu.

Czwartorzędowe piętro wodonośne zostało w 2001 r. ocenione ogólnie jako wody wysokiej jakości klasy Ib. Częstym składnikiem wód w utworach czwartorzędowych są: żelazo, związki azotu, fosforany, które w zasadniczy sposób rzutują na klasę jakości.

Pod względem hydrochemicznym w wodach tego poziomu dominuje typ wielojonowy i występują przeważnie HCO_3^- - SO_4 -Ca, HCO_3^- - SO_4 -Ca-Mg, HCO_3^- - SO_4 -Ca-Mg-Na.

Na terenie gminy wyznaczono również trzeciorzędowy Użytkowy Poziom Wodonośny – UPWP, badany w studni czynnej nr 72 regionalnego monitoringu wód.

Podstawą zaopatrzenia w wodę z tych utworów są kilkunasto-, kilkudziesięciometrowe utwory wodonośne sarmatu oraz (rejon Raciborza) kopalne struktury dolinne wypełnione utworami pliocenu (lub pliocenu i czwartorzędu).

W utworach tych notowano w większości wody typów: HCO_3^- - SO_4 -Ca, HCO_3^- - SO_4 -Ca-Mg. - SO_4 -Ca-Mg-Na. Jakość wód jest dobra (klasa Ib i II). Pod względem przydatności do picia i na potrzeby gospodarcze wody te spełniają odpowiednie normy.

Tabela 5. Monitoring wód podziemnych.¹

Lp.	Nr pkt	Lokalizacja	Klasa Jakości	Typ hydrochemiczny	Składniki decydujące o przynależności do danej klasy jakości	Składniki chemiczne przekraczające wartości graniczne dla danej klasy jakości
1	2	3	4	5	6	7
1.	1114k	Racibórz	Ib	HCO_3^- -Ca-Mg	Ba, Si, Ca, HCO_3^- , NH_4 tzw.ogólna, S rozp.	Fe, Mn, przew.
2.	72	Amandów	Ib	HCO_3^- - SO_4 -Ca-Mg	Tw.węgl., NO_3^- , PO_4^{3-} , NO_2^- , Ca, Si,	Przew. Eh

Dla poszczególnych zbiorników zostały ustanowione strefy ochronne - obszary wymagające najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO).

Na terenie gminy Rudnik, użytkowy poziom wodonośny stanowią spągowe piaszczyste partie czwartorzędu oraz stropowe partie trzeciorzędu wykształcone jako żwiry grube z otoczkami i piaskiem.

Jest to więc połączony czwartorzędowo - trzeciorzędowy poziom wodonośny ograniczony od góry przez pyły i piaski silnie pylaste, a od dołu przez ility torontu.

Mięszość tego poziomu wynosi ok. 22-23 m (od 37-39 m do 60-61m), prowadzi od wody o zwierciadle napiętym, stabilizującym się na głębokości od 29 m od powierzchni terenu.

¹Według danych Śląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach - stan środowiska woj. śląskiego w roku 2001.

2.3. Gleby

Na prawie całej powierzchni gminy występują utwory lessowe i właśnie urodzajne gleby lessowe klas I-III przeważają na tym terenie. Warunki glebowe zdecydowały o tym, że dominującą funkcją jest rolnictwo, przeważają grunty orne.

W ukształtowaniu powierzchni gminy charakterystyczne są wierzchowinowe spłaszczenia, obecność bardzo licznych dolin rzecznych, zboczy dolin i wzniesień. Utwory lessowe są szczególnie podatne na działanie wody, co sprawia, że tereny te są wrażliwe na procesy erozji. Na powierzchniach o dużych spadkach występuje najsilniejsze zagrożenie erozją, dlatego konieczne jest stosowanie zabiegów przeciwerozcyjnych.

Na niewielkich obszarach w dolinie Odry występują gleby klasy IV lub niższych. Reszta terenów to grunty najwyższych klas bonitacyjnych oraz tereny pod zabudową. Grunty leśne stanowią szacunkowo tylko około 8% obszaru gminy.

Grunty rolne na terenie gminy wg klasyfikacji Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach i Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach spełniają kryteria lokalizacji „A” (0 i I klasa), dla której dopuszczalna jest uprawa wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych, wyjątek stanowią tereny położone w zachodniej części gminy w miejscowościach Sławienko, Modzurów, które zaliczono do klasyfikacji B. Oznacza to, że na tych terenach wskazana jest uprawa selektywna roślin, których części jadalne kumulują najmniej zanieczyszczeń, są to zboża, rośliny strączkowe, drzewa i krzewy owocowe.

2.4. Zbiorowiska roślinne

Stan rozpoznania środowiska przyrodniczego gminy Rudnik, pod kątem występowania rzadkich i ginących elementów flory i fauny jest niepełny. Wskazana byłaby szczegółowa waloryzacja przyrodnicza gminy.

W szacie roślinnej gminy Rudnik dużą rolę odgrywają zbiorowiska antropogeniczne, rozwijające się na terenach będących pod silnym wpływem różnorodnej działalności człowieka. Należą do nich tak zwane zbiorowiska segetalne, rozwijające się obecnie przede wszystkim w postaci zubożałej, nieprzedstawiające większej wartości przyrodniczej. W tej sytuacji na szczególną ochronę zasługują wszelakie fragmenty roślinności naturalnej, bądź przypominającej ze względu na skład gatunkowy naturalne układy. Wymagają one jednak szczegółowego rozpoznania. Należy spodziewać się potencjalnego występowania grądu subkontynentalnego — *Tilio-Carpinetum* na większości obszaru gminy oraz łągów ze związku *Alno-Ulmion*, w dolinach cieków wodnych, w tym łągów jesionowo-wiązowych — *Fraxino-Ulmetum* na wyższych terasach Odry oraz łągów jesionowo-olszowych - *Fraxino-Alnetum*, w bezpośrednim sąsiedztwie drobnych cieków wodnych.

Tabela 6. Fragmenty naturalnych lasów na terenie gminy Rudnik.

Lp.	Potencjalna roślinność naturalna	Tereny zgodne siedliskowo w obrębie gminy Rudnik ²	Zachowane fragmenty naturalnej roślinności i stopień zachowania (* słaby, ** średni)
1	2	3	4
1.	Łęg jesionowo-olszowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	Żyzne siedliska w wąskim pasie wzdłuż cieków wodnych na całym obszarze gminy	*w formie szczątkowej na terenie całej gminy w sąsiedztwie cieków wodnych
2.	Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	Przeważająca część obszaru gminy w miejscach nie przylegających bezpośrednio do cieków wodnych	**fragmenty na terenie większych kompleksów leśnych
4.	Łęg jesionowo-wiązowy (<i>Fraxino-Ulmetum</i>)	Miejsca bardzo wilgotne na całej powierzchni	*pozostałości, głównie w postaci zbiorowisk z kręgu dynamicznego w Dolinie Odry

2.4.1. Lasy

Pod względem lesistości gmina należy do obszarów słabo zalesionych, a odsetek lasów w strukturze użytkowania wynosi nieco ponad 7,6 % ogólnej jej powierzchni, przy 17,2 % w województwie śląskim. W strukturze własności lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie stanowią 446 ha, co stanowi około 87,5% powierzchni leśnych gminy, lasy SHR Modzurów 31,87 ha (6,3%), a lasy prywatne zajmują powierzchnię 31,65 ha.

Lasy na terenie gminy zachowały się w postaci fragmentarycznej, w związku z rolniczym charakterem gminy. Występują one w postaci kilkudziesięciu izolowanych fragmentów, z których największe, usytuowane w centralnej części gminy (okolice Czerwięcic) nie przekraczają powierzchni 100 ha. Największe i najbardziej zwarte kompleksy leśne występują w centralnej części gminy, natomiast zwłaszcza w części zachodniej występują jedynie rozproszone, drobne enklawy leśne.

Obszary leśne posiadają różne znaczenie, wśród których wymienić trzeba: gospodarcze, turystyczne i ekologiczne.

Gospodarcze znaczenie lasów jest niewielkie. Na stan taki wpływ mają przede wszystkim: duże rozdrobnienie powierzchni leśnych, młoda struktura drzewostanów, małe zróżnicowanie gatunków, niska odporność siedliskowa. Nie bez znaczenia jest fakt, że lasy stanowią niewielki odsetek powierzchni gminy. Gospodarcza rola lasów ogranicza się zatem do prac pielęgnacyjnych i bieżących potrzeb właścicieli.

Małe jest również znaczenie turystyczno-wypoczynkowe. Najbardziej predysponowane do tych celów są kompleksy leśne położone w okolicach wsi Czerwięcice. Występujące tam las i bór mieszany świe-

²Obszar gminy Rudnik zaliczono do Krainy Dolnośląskiej, Okręgu Głubczycko-Ostrawskiego i Podokręgów Głubczycko-Raciborskiego, Dobrosławickiego oraz Doliny Odry „Ujście Olzy – Opole” w podziale geobotanicznym Polski; tereny wymienione w rubryce są zgodne siedliskowo z przyporządkowanymi im zespołami leśnymi, na podstawie charakterystyki regionu geobotanicznego i odpowiadającym im krajobrazom; odpowiednio: „grądowemu” — Podokręgi Głubczycko-Raciborski i Dobrosławicki oraz „dolinowych łągów jesionowo-wiązowych — Podokręg Doliny Odry „Ujście Olzy – Opole” (Matuszkiewicz J.M. 1993: „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” Prace Geograficzne 158. IGIPIZ PAN, „Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000” (Matuszkiewicz W. i in. – red.): 1995. Arkusz 12. Wyżyna Śląska, Beskidy Zachodnie i Tatry. PAN IGIPIZ Warszawa)

ży z drzewostanem w wieku 40-60 lat tworzy swoisty klimat wnętrza lasów, sprzyjający pobytowi ludzi i regenerujący ich zdrowie. Obszary leśne podnoszą atrakcyjność krajobrazową. Tylko drzewostany młode do lat 40 wymagają wyznaczenia dróg do penetracji ze względu na małą odporność drzew na zniszczenie.

Specyfika środowiska przyrodniczego sprawia, że największe znaczenie posiada ekologiczna funkcja lasów (glebochronna, wiatrochronna, klimatyczna). Lasy tego typu poprzez swoją odmienność florystyczną i ekologiczną stanowią istotny element wzbogacający otwarty krajobraz wiejski.

2.4.2. Roślinność łąkowa i bagienna

Występowanie roślinności łąkowej i bagiennej nierozzerwalnie związane jest z dolinami rzecznyymi charakteryzującymi się specyficznymi warunkami gruntowo-wodnymi. Prace melioracyjne użytków zielonych spowodowały daleko idące procesy odwodnień i nieodwracalnej degradacji tych terenów. Końcowym efektem było wyginięcie roślinności związanej z dawnymi metodami gospodarki łąkarskiej oraz ograniczenie zasięgu występowania cennych przyrodniczo łąk. Obecnie tereny łąkowe zajmują 424 ha, co stanowi 9,6 % ogólnej powierzchni gminy. Roślinność łąkową uzupełnia roślinność bagienna, głównie trzcinowo-szuwarowa porastająca brzegi Odry i liczne nieużytki występujące w jej dolinie.

2.5. Klimat

Gmina Rudnik znajduje się w strefie oddziaływania klimatu umiarkowanego. Klimat regionu gminy Rudnik jest łagodny, na co wpływają: sąsiedztwo rzeki Odry, kompleksy leśne wschodniej części województwa opolskiego, a przede wszystkim mała odległość od wylotu Bramy Morawskiej, skąd napływają masy ciepłego, wilgotnego powietrza. Okres wegetacyjny roślin trwa od 210 do 230 dni, przymrozki notuje się w ciągu 80 do 100 dni w roku, a śnieg leży 60 do 90 dni. Średnia temperatura roczna kształtuje się pomiędzy +7°C do +8°C. Najcieplejszy miesiąc to lipiec, średnia temperatura wynosi wówczas +17°C do +18°C, najzimniejszym zaś miesiącem to styczeń, notuje się wówczas średnio -2°C do -3°C. Opady kształtują się w granicach 600 - 900 mm rocznie.

Gmina leży w strefie wiatrów słabych. W 42% wiatry wieją z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego, przynoszące powiewy ciepłych mas powietrza pochodzących z Europy Zachodniej i basenu Morza Śródziemnego. Średnia roczna prędkość wiatru - 2,2 m/s

2.6. Walory krajobrazowe

Krajobraz naturalny stanowi zasób środowiska przyrodniczego, na który składają się: ukształtowanie terenu, wody powierzchniowe, pokrycie terenu, obiekty ochrony przyrody. Biorąc pod uwagę te uwarunkowania należy stwierdzić, że teren gminy charakteryzuje się cennymi walorami krajobrazowymi. Gmina stanowi obszar harmonijnego krajobrazu rolniczego z dobrze zachowanymi, ukształtowanymi w przeszłości rozłogami pól oraz założeniami gospodarki folwarcznej. Teren gminy Rudnik jest malowniczo urzeźbiony, silnie rozczłonkowany przez liczne doliny rzek i wąwozy, urozmaicony remizami leśnymi, większymi kompleksami leśnymi, parkami krajobrazowymi przy założeniach pałacowych,

sadami i alejami śródpolnymi. Wartościową cechą krajobrazu jest stosunkowo bogata rzeźba terenu uwarunkowana różnicami wzniesień. Dzięki tak ukształtowanej rzeźbie w krajobrazie naturalnym zaznaczają się liczne punkty widokowe z rozciągającą się panoramą okolicy. Ze wzniesień wysoczyzny głubczyckiej roztaczają się rozległe widoki na krajobrazową dolinę Odry z miastem Racibórz, Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, krainę silnie urzeźbionego Płaskowyżu Rybnickiego. Obszar doliny Odry pełni funkcję ekologiczną tworząc korytarz ekologiczny stanowiący element europejskiego rusztu ekologicznego. Pełni on funkcję korytarza przewietrzającego, umożliwiającego migrację gatunków oraz zachowanie enklaw roślinności i ostoi zwierząt.

2.7. Obszary i obiekty chronione:

Wykaz najcenniejszych obiektów historyczno- kulturowych:

- a) Gamów :
 - kościół św. Anny (1728r)
 - młyn z 1916 r
 - kapliczki XIX w
 - zagrody frankońskie
 - punkty widokowe
- b) Jastrzębie:
 - folwark 1797 r.
 - pałacyk XIX w z parkiem
- c) Modzurów:
 - park krajobrazowy (aleja grabowa i okazy drzew egzotycznych)
 - kapliczka 1890
 - pałac von Königów z 1829 r.
 - kościół św. Trójcy (1896 r.)
- d) Czerwięcice:
 - kaplica cmentarna z XIX w.
 - wioska położona między bogatymi w drzewostan lasami
- e) Grzegorzowice:
 - kapliczka przydrożna z XIX w.
 - granitowy krzyż pokutny z okresu średniowiecza
- f) Łubowice:
 - miejsce urodzenia Josepha von Eichendorffa
 - park z ruinami pałacu
 - neogotycki kościół Narodzenia NMP z 1907 r.
 - na cmentarzu groby rodziny Eichendorffów
 - grodzisko kultury łużyckiej
- g) Brzeźnica:
 - ruiny pałacu z XVI w. z bogatym w pomniki przyrody parkiem
 - barokowa figura św. Jana Nepomucena z XVIII w.

- młyn wodny
- cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej
- h) Ponięcice:
 - cmentarz dworski z kaplicą z XVIII w.
 - rzeźba św. Jana Nepomucena z XVIII w.
- i) Szonowice:
 - pałac z parkiem krajobrazowym z XIX w.
 - kapliczka przydrożna z XIX w.
 - stara lipa, (pomnik przyrody)
- j) Rudnik:
 - kościół św. Katarzyny z 1892 r.
 - plebania z XIX w.
 - w parku dworskim neobarokowy pałac i oficyna XIX w.
 - kapliczki z XVIII w.
- k) Strzybnik:
 - park z ciekawym drzewostanem
 - pałac z XIX w.
 - spichlerz z 1815 r.
 - neobarokowa kuźnia i stajnia
 - wieżyczka z zegarem i napisem „ora et labora – Bete u. Arbeite”
 - duże plantacje jabłoni
- l) Sławików
 - kościół św. Jerzego, neoromański z 1842 r.
 - w parku pałac z 1865 r.
 - ruiny dawnej oranżerii
- m) Lasaki
 - Zabytkowa kapliczka z roku 1860.

2.8. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

2.8.1. Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Rudnik powodowane jest przez wiele czynników. Głównymi źródłami zanieczyszczeń są:

- ścieki socjalno-bytowe z zabudowy mieszkaniowej,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów,
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych,
- skażenie gleby metalami ciężkimi,

- niekontrolowane wysypiska odpadów komunalnych.

Teren gminy prawie w ogóle nie jest skanalizowany. Powstające ścieki socjalno-bytowe odprowadzane są do szamb lub bezpośrednio do rowów i potoków. Nieszczelne szamba oraz „dzikie” wyloty kanalizacji stanowią znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki te wprowadzają do rzek i potoków głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany, a także powodują wzrost ilości bakterii fekalnych.

Drugą grupę zanieczyszczeń stanowią ścieki deszczowe z dróg, placów oraz stacji paliw. Zanieczyszczają wody powierzchniowe głównie substancjami ropopochodnymi splukiwanymi z nawierzchni.

Ostatnią grupą zagrożeń jest skażenie gleby ponadnormatywnymi wartościami metali ciężkich, tj. cynk, ołów, kadm. Zawartość metali ciężkich na terenie gminy Rudnik wynosi odpowiednio:

- cynku - 14-351 [mg/kg gleby] - średnio 43,41
- ołowiu - 1-208 [mg/kg gleby] - średnio 17,26
- kadmu - 0,5-2 [mg/kg gleby] - średnio 0,41

Odpady komunalne z gminy Rudnik składowane są na składowisku odpadów komunalnych w Kamieńsku. Pomimo iż cała gmina (każda nieruchomość) została wyposażona w pojemnik na odpady stałe, to jednak na terenie gminy powstają „dzikie” wysypiska odpadów, z których odcieki przedostają się do wód powierzchniowych i podziemnych.

Gospodarka wodno-ściekowa wymaga więc radykalnego i systemowego rozwiązania na terenie całej gminy.

2.8.2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- źródła energetyczne i przemysłowe,
- niska emisja,
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń,
- emisja niezorganizowana,
- emisja transgraniczna.

W gminie Rudnik brak jest dużych źródeł przemysłowych i energetycznych. Zlokalizowane na terenie gminy lokalne kotłownie zaliczyć można do źródeł niskiej emisji. Tak więc podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza w gminie jest emisja substancji toksycznych, pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych, stanowiąca źródło niskiej emisji.

Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym część mieszkańców ze względów ekonomicznych korzysta z niskiej jakości asortymentów węgla, w tym mułów węglowych.

W większości obiektów będących w gestii organów gminy przeprowadzono kompleksową modernizację systemów ogrzewania budynków - przez zastosowanie nowoczesnych kotłowni opalanych węglem typu „groszek” i termomodernizację budynków przez docieplenie. Przedsięwzięcie przeprowadzono

pod nazwą „**Kompleksowa modernizacja obiektów na terenie gminy Rudnik**” dla obiektów wg poniższego zestawienia:

1. ZSO Rudnik, ul. Słoneczna 1,
2. ZSO Szonowice, ul. Konopnickiej 2,
3. ZSO Grzegorzowie, ul. Powstańców 22,
4. Budynek Urzędu Gminy Rudnik w Rudniku przy ul. Kozielskiej 1,
5. Ośrodek Zdrowia w Rudniku przy ul. Kozielskiej 2a,
6. Ośrodek Zdrowia Łubowice w Grzegorzowicach przy ul. Młyńskiej 1,
7. Szkoła Podstawowa w Brzeźnicy przy ul. Kozielskiej 1,
8. Sala Gimnastyczna i Przedszkole w Grzegorzowicach przy ul. Powstańców 32 .

2.8.3. Zagrożenia powodziowe

Zagrożenie powodziowe istnieje ze strony lewobrzeżnej Odry w granicach gminy. Zagrożone sołectwa to: Łubowice, Grzegorzowice, Lasaki o powierzchni 686 ha. Najbardziej zagrożonymi sołectwami jest wieś Lasaki – 37 budynków tj. 100% i 90% powierzchni sołectwa, wieś Grzegorzowice 25% budynków i 40% powierzchni, wieś Łubowice 20% budynków i 40% powierzchni. Na terenach zalewowych znajdują się zabudowania gospodarcze i mieszkalne oraz użytkowane rolniczo grunty orne, łąki i pastwiska. W większości przypadków cykliczne zalewy wiosenne nie powodują większych strat gospodarczych. W sporadycznych przypadkach okresowym podtopieniem ulega zabudowa gospodarcza zlokalizowana zbyt blisko brzegów rzeki. Generalnie okresowe zalewy dotyczą terenów rolnych i nie zagrażają wsiom położonym w sąsiedztwie cieków wodnych.

2.8.4. Hałas

Do najważniejszych czynników mających wpływ na klimat akustyczny gminy zaliczyć trzeba komunikację drogową, ze szczególnym udziałem w niej ruchu pojazdów ciężarowych i autobusowych. Największym źródłem hałasu drogowego jest ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr DK 45 Chałupki – Opole. Droga przebiega przez tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wsi: Rudnik i Szonowice. Ruch samochodowy ma charakter przede wszystkim tranzytu krajowego i międzynarodowego z dużym udziałem transportu ciężkiego. Powoduje to, że poziom hałasu mierzony w porze dziennej przekracza dopuszczalne normy.

Hałas przemysłowy posiada charakter punktowy i dotyczy kilku obiektów produkcyjno - usługowych. Poprzez analogię z innymi obiektami tego typu należy przypuszczać, że w porze dziennej emitują one do atmosfery hałas o natężeniu przekraczającym dopuszczalne 50 dB.

2.8.5. Odpady

Dość powszechnym zjawiskiem są dzikie wysypiska, na które wywożone są śmieci, między innymi do lasu, w przydrożne rowy i zagłębienia terenowe. Jest to zjawisko negatywne, niekorzystnie wpływają-

ce na estetykę krajobrazu oraz na stan sanitarny środowiska. Uciążliwość ta przejawia się przede wszystkim poprzez zanieczyszczenia gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, niszczenie walorów estetycznych i krajobrazowych, a także wyłączenie z użytkowania terenów rolnych i leśnych, które są zajmowane przez składowane odpady.

2.3 Identyfikacja problemów

Problemy związane z ochroną przyrodniczych i krajobrazowych wartości środowiska oraz z gospodarką odpadami

- zły stan czystości wód powierzchniowych oraz środowiska wodno - gruntowego, wynikający głównie z braku kanalizacji, nieszczelnych szamb oraz istnienia dzikich wysypisk śmieci,
- zagrożenia erozją gleb, zwłaszcza na terenach pagórkowatych,
- zagrożenia powodziowe ze strony rzeki Odry.
- konieczność wprowadzenia segregacji odpadów u wytwórców i przekazywanie części tych odpadów do wtórnego wykorzystania

3. Dziedzictwo kulturowe i turystyka

3.1. Rys historyczny i dziedzictwo kulturowe miejscowości gminy Rudnik

Gamów

Pierwsza wzmianka historyczna pochodzi z 1223 r. Z daleka widoczny jest kościół p.w. św. Anny. Zbudowany w 1728r., w 1848 r. przedłużony ku wschodowi, posiada skromne cechy barokowe. Wyposażenie późnobarokowe (ołtarz główny z II poł. XVIII wieku) i klasycystyczne; w ostatnich latach odnowiony.

Kapliczki z XIX wieku; Młyn z 1916 r.

W Gamowie na uwagę zasługują zagrody z poł. XIX wieku w typie frankońskim, tworzące wraz z budynkami gospodarskimi zamknięty czworobok, odgradzony od ulicy murem z ozdobną bramą. W zagrodzie poza głównym budynkiem mieszkalnym, stodołą i oborą znajdował się oddzielny, mniejszy dom mieszkalny (dokładna kopia domu gospodarza) dla starych rodziców – zwany „wyłomem”.

Spod Gamowa rozciąga się daleki widok, sięgający przy dobrej widoczności nawet Pradziada (Praded – 1355 m n.p.m.) w Czechach.

Jastrzębie

Wioska położona w północno-zachodniej części powiatu raciborskiego, niedaleko Modzurowa. 300 - hektarowy folwark od 1797 r. do 1945 r. był w posiadaniu mieszczańskiej rodziny Schramek, która pod koniec XIX stulecia tam wybudowała sobie siedzibę. Pałacyk, ostatnio pięknie odrestaurowany, położony jest w rozległym parku. Po wojnie mieściło się tu sanatorium. Od 1994 roku pałac znajduje się w rękach prywatnych.

Modzurów

Już w VI – X wieku istniała tu osada. Wieś wzmiankowana w 1274 roku; w roku 1358 roku jako Mozorow. Pierwszy kościół został tu wzniesiony już ok. 1300 roku. Obecny, neogotycki powstał w latach 1896 – 1897. W 1921 roku, przed kościołem, męczeńską śmierć poniósł ówczesny proboszcz ks. Augustyn Strzybny (1879 – 1921).

W rozległym parku krajobrazowym znajduje się aleja grabowa i liczne okazy drzew egzotycznych, a także neogotycka kapliczka (ok. 1890), w której okno wmurowano pochodzący z okna prezbiterium dawnego kościoła parafialnego, maswerk kamienny z około 1300 roku oraz późnoklasycystyczne mauzoleum.

W parku położony jest pałac w stylu neogotyku angielskiego, wybudowany przez von Königów, którzy od 1829 roku byli właścicielami majątku. W holu na uwagę zasługuje duży witraż z przewagą motywów roślinnych.

W pałacu ma swoją siedzibę rolnicza stacja hodowli roślin współpracująca ze Stacją Hodowli Roślin w Szalejewie.

W neogotyckim kościele p/w Św. Trójcy, wybudowanym w latach 1896 – 1897 na uwagę zasługują rzeźby barokowe (św. Notburgii z końca XVII wieku i Matki Boskiej Dobrej Rady) i późnobarokowa, przedstawiająca Chrystusa Zmartwychwstałego.

Czerwięcice

Najmniejsza wioska gminy Rudnik, za to wyjątkowo malowniczo położona pośród lasów, w samym sercu gminy, kilometr od drogi krajowej Racibórz – Opole.

Pierwsze wzmianki o miejscowości datują się na rok 1272. We wsi zachowała się klasycystyczna kaplica cmentarna Matki Bożej różańcowej z pierwszej połowy XIX wieku (w jej ściany zewnętrzne wmurowano płyty nagrobne kamienne sięgające początków XVII w.), oraz kapliczka przydrożna z XVIII wieku z ołtarzykiem barokowym z połowy XVII wieku, przy której znajduje się krzyż kamienny z datą 1720 – prawdopodobnie jeden z najstarszych na ziemi raciborskiej. Dwór z 1892 roku otoczony zdewastowanym parkiem krajobrazowym.

Grzegorzowice

Wioska powstała po I wojnie światowej z połączenia wsi: Grzegorzowice, Ganiowice i osady Gacki. Najstarsza wiadomość dotyczy Ganiowic (1364r.), Grzegorzowice wspomina dokument z 1405 roku, a Gacki wzmiankowane są dopiero w roku 1845.

Zabytki Grzegorzowic: kapliczka przydrożna z poł. XIX wieku z ludowo-barokową rzeźbą św. Jana Nepomucena; granitowy krzyż pokutny, być może średniowieczny.

W czasie działań II wojny światowej zniszczony został most łączący Grzegorzowice z Ciechowicami w gminie Nędza. Przeprawa przez Odrę w tym miejscu odbywa się promem. Jest to jedyna tego typu atrakcja w powiecie, którą rowerzyści chętnie wpisują w trasę swoich wycieczek.

Lasaki

Wieś istniała w XV wieku; jako samodzielne sołectwo istnieje od 1822 roku, dawniej była przysiółkiem Sławikowa (Sławikowski Górny Las).

Zabytki: neogotycka kapliczka z 1860 roku; prostokątna z nadbudowaną wieżyczką z dzwonem.

Ligota Książęca

Miejscowość powstała w XIII wieku i od początku swego istnienia była zwolniona od wszelkich ciężarów na rzecz księcia (nazwa od słowa „lgota” – ulga). W 1337 roku wieś kupują Dominikanki raciborskie, a po ich sekularyzacji rząd pruski sprzedaje ją księciu Hohenlohe.

Łubowice

Wieś na wysokim brzegu Odry, w 1376 roku wzmiankowana jako własność Lubowiców, później wielokrotnie zmieniała właścicieli. W Łubowicach urodził się wybitny niemiecki poeta doby romantyzmu Joseph von Eichendorff (1788 – 1857). W parku krajobrazowym znajdują się ruiny rodzinnego pałacu poety.

Neogotycki kościół parafialny Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1907 roku wybudowano obok poprzedniego drewnianego, istniejącego od 1679 roku (pierwsze wzmianki o kościele pochodzą z roku 1447); w domu parafialnym urządzono izbę pamięci poety. Prezentuje ona kopie dokumentów rodzinnych, listy, wizerunki poety oraz akwarele, rysunki Łubowic i okolicy, a także meble i inne przedmioty z epoki poety. Przedmiotem ekspozycji są także różnorodny wydania dzieł Eichendorffa.

W pobliżu na starym cmentarzu, znajdują się groby rodziny Eichendorff. W Łubowicach ma swoją siedzibę Górnośląskie Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa. Znajdują się tam również tereny wykopalisk archeologicznych grodu kultury łużyckiej.

Brzeźnica

Wieś powstała na przełomie XIII i XIV wieku.

Warto tu zobaczyć ruiny XVI wiecznego barokowego pałacu, otoczonego parkiem z wieloma pomnikami przyrody oraz barokową, kamienną figurę św. Jana Nepomucena z XVIII wieku. Na uwagę zasługuje młyn wodny z XIX w. W Brzeźnicy ma siedzibę Ludowy Klub Sportowy „Dąb” Brzeźnica, którego specjalnością są zapasy. Zawodnicy, a ostatnio zawodniczki klubu sięgają po najwyższe laury na szczeblu regionu, Polski i świata.

Ponięcie

Wioska powstała z końcem XIII wieku. W 1305 r. wieś jest wymieniana jako „Poniencze”. Zabytki: cmentarz dworski oraz kaplica cmentarna z końca XVIII wieku, kapliczka z wieku XVIII/XIX z barokowo-ludową rzeźbą św. Jana Nepomucena.

Na terenie wioski znajduje się Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna – Ponięcie, jedna z nielicznych instytucji, na terenie gminy dająca zatrudnienie miejscowym mieszkańcom.

Szonowice

Wieś powstała w początkach XIV wieku.

Warto tu zobaczyć pałac i zabudowania dworskie z parkiem krajobrazowym z końca XIX wieku oraz kapliczkę przydrożną z cegły, posiadającą sklepienie krzyżowo-żebrowe (we wnętrzu neogotycki ołtarzyk); obok kapliczki znajduje się stara lipa.

Rudnik

swoją nazwę wywodzi od kopalni rudy.

Wieś, która ma największe w gminie perspektywy rozwoju. Decyduje o tym przede wszystkim bliskość miasta Raciborza (5 km drogą krajową Opole – Racibórz, a być może w przyszłości – drogą, dziś wykorzystywaną przede wszystkim przez rowerzystów - zaledwie 2 km do ul. Gamowskiej).

Rudnik wzmiankowano już w 1295 r. przy okazji budowy drewnianego kościoła. Na tym samym miejscu wzniesiono później co najmniej dwa nowe kościoły drewniane, a następnie w 1892 r. kościół muryrowany, neogotycki, wg planów Schneidera z Katowic. Część zabytkowego barokowego wyposażenia obecnego kościoła p/w św. Katarzyny, szczególnie złotnictwo, pochodzi z rozebranego po kasacie w XIX w. kościoła szpitalnego bożogrobców w Raciborzu.

Obok kościoła p/w św. Katarzyny mieści się piękny budynek plebanii z XIX wieku.

W parku dworskim neobarokowy pałac i oficyna z początku XIX w., po wojnie wykorzystywane przez miejscowy PGR, obecnie popadają w ruinę.

Na uwagę zasługują dwie kapliczki z przełomu XVIII/XIX w., w których znajdują się rzeźby barokowo-ludowe św. Jana Nepomucena i św. Floriana.

Strzybnik

Wzmiankowano o nim po raz pierwszy około 1300 r. jako Strebrnikop (Srebrna Kopa). Najprawdopodobniej w czasach prehistorycznych wydobywano tu srebro.

Tu urodził się Józef Gawlina (1892-1964) późniejszy arcybiskup i biskup połowy Wojska Polskiego.

W małym parku z okazami urozmaiconego drzewostanu (m.in. buk o obwodzie ok. 220 cm.) stoi późnoklasycystyczny pałac z poł. XIX wieku, przebudowany i odnowiony w 1919 r., obecnie zaniedbany.

Na terenie folwarku znajduje się dwukondygnacyjny drewniany spichlerz z 1815 roku, nakryty mansardowym dachem, neobarokowa kuźnia i stajnia. Na podwórzu folwarcznym stoi wieżyczka z zegarem. Na tarczy w miejsce godzin zostały wypisane litery reguły św. Benedykta: ora et labora – Bete u. Arbeite (módl się i pracuj).

W XVIII wiecznej kapliczce znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena z 1736 r.

Dzisiaj Strzybnik jest znany z dużej plantacji jabłek.

Sławików.

Należy do najstarszych miejscowości ziemi raciborskiej. Wzmiankowano o nim w 1223 roku. Znajduje się tu kościół p. w. św. Jerzego, neoromański, zbudowany w latach 1842-46. Stanął on na miejscu

drewnianego kościoła z roku 1657, przeniesionego w 1849-1850 r. do Zabełkowa (tam spłonął w 1976 r.) W otoczeniu kościoła znajdują się cztery murowane późnoklasycystyczne kaplice z połowy XIX w.

W parku znajduje się przebudowany w 1865 r. eklektyczny pałac na rzucie prostokąta – obecnie w ruinie. Jego frontowa elewacja ma długość 62 metry i jest to największy, poza Rudami, pałac na ziemi raciborskiej.

Niedaleko parku można zobaczyć ruiny dawnej oranżerii.

Na uwagę zasługuje spichlerz folwarczny dwykondygnacyjny, prostokątny z dachem naczółkowym, zbudowany z cegły na przełomie wieku XVIII i XIX.

Sławików jest jedyną wsią na terenie Raciborszczyzny, gdzie do dziś w ostatnim dniu karnawału istnieje zwyczaj chodzenia przebierańców z niedźwiedziem – tzw. „**wodzenia bera**”. Korowód – oprócz niedźwiedzia tworzą diabły, lekarz, baba, policjant i trzech grajków (wśród instrumentów na uwagę zasługują tradycyjne „diabelskie skrzypce”).

3.2. Turystyka

Do walorów przyrodniczych, stanowiących o atrakcyjności gminy Rudnik dla turystyki i wypoczynku, należy zaliczyć przede wszystkim wartości krajobrazowe. Liczne parki przypałacowe, lasy w przeważającej części liściaste i drogi obsadzone drzewami są tymi elementami krajobrazu, które dobrze komponują się z przeważającymi uprawami i łąkami. Ze względu na walory krajobrazowe i dostępność komunikacyjną tereny te mogą być znacznie intensywniej wykorzystywane dla turystyki i wypoczynku krótko pobyтового.

Szanse rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie Rudnik jako istotnej funkcji ekonomicznej gminy, wynikają przede wszystkim z położenia jej w sąsiedztwie aglomeracji śląskiej (około 30 km). Oceniając te szanse należy jednak mieć na uwadze, że porównując walory gminy Rudnik z walorami terenów dostępnych z Raciborza lub Rybnika w podobnym czasie, atrakcyjność jej terenów należy ocenić jako średnią lub nawet poniżej średniej. W gminie Rudnik nie ma tradycji przyjmowania turystów i obsługi ruchu turystycznego.

3.3. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Parki pałacowe, otwarte przestrzenie i lasy czynią teren gminy Rudnik atrakcyjnym turystycznie. Walory te wzbogaca dodatkowo zachowane dziedzictwo kulturowe. O wartościach tego dziedzictwa decydują:

- archeologiczne ślady zasiedlenia z czasów pradziejowych,
- historyczne rozplanowanie, zachowane w rozwiniętych układach wsi, historyczne nazewnictwo wsi,
- zabytki architektury i budownictwa, wpisane do rejestru zabytków oraz objęte ewidencją konserwatorską zespoły dworskie i folwarczne,
- komponowana zieleń parków, cmentarzy i alej.

Do najcenniejszych zabytków archeologicznych należy grodzisko w Łubowicach. Spośród zabytkowych układów wiejskich bardzo cennym jest szereg zespołów pałacowych w Jastrzębiu, Czerwięcicach, Modzuruwie, ruiny zamku w Łubowicach. Duże wartości kulturowe mają także dobrze zachowane pałace w Rudniku, Strzybniku (obecnie w ruinie) oraz w Szonowicach.

Prawie wszystkie obiekty dziedzictwa kulturowego wymagają przeprowadzenia prac remontowych. Stan techniczny najcenniejszych obiektów jest zły.

Obszary chronione mogą stanowić znaczny potencjał rozwoju gminy np. rozwoju turystyki i wypoczynku. Rozwój ten winien przebiegać harmonijnie w zgodzie z naturalnymi warunkami i tradycją. Dlatego też w celu realizacji postawionych zadań, biorąc pod uwagę uwarunkowania, a także współczesne potrzeby gminy należy:

- chronić rejony osadnictwa wiejskiego dotkniętego w niewielkim stopniu czynnikami dezintegrującymi przed dalszą dewastacją kulturową,
- rewaloryzować zabytkowe układy ruralistyczne o czytelnych cechach pierwotnych, w których proces zmian jest zaawansowany, wytyczając obszary, które powinny być chronione i opracować dla nich zasady kształtowania przestrzeni. Do układów takich należą: Rudnik, Strzybnik, Łubowice, Ponięcice, Czerwięcice, Modzurów, Gamów,
- chronić dziedzictwo kulturowe, a przede wszystkim zespoły i obiekty prawem chronione (figurujące w rejestrze zabytków, objęte ewidencją konserwatorską i zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego),
- dążyć do poprawienia jakości życia w obiektach historycznych, przeprowadzając ich remonty w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi,
- zespolić działania ochrony wiejskiej zabudowy z ochroną przyrody,
- kształtować świadomość społeczną o konieczności ochrony wartości kulturowych,
- opracować programy szkolne o historii regionu i jej zabytkach.

3.4 Identyfikacja problemów

- niewystarczająca skuteczność stosowanych dotychczas sposobów i form ochrony dóbr kultury i pogarszający się z biegiem lat stan obiektów o wartościach kulturowych, w tym również tych, które formalnie są objęte ochroną prawną,
- zły stan techniczny większości obiektów kulturowych,
- brak inwestorów dla atrakcyjnego zabudowania części obiektów zabytkowych położonych na terenie gminy,
- zagrożenie niekorzystnymi przekształceniami funkcjonujących obiektów kulturowych i ich otoczenia w przypadku konieczności modernizacji czy podniesienia standardu funkcjonalnego i technicznego.

4. Zagospodarowanie przestrzenne

Dążenie do utworzenia struktury funkcjonalno-przestrzennej, która zapewni harmonijny, zrównoważony rozwój gminy wiąże się z przyjęciem i realizacją określonych celów polityki przestrzennej tj.:

- poprawa stanu funkcjonowania i zaopatrzenia w sieci infrastruktury technicznej,
- poprawa ładu przestrzennego na obszarze wsi,
- ochrona istniejących zasobów środowiska przyrodniczego wraz z rozszerzeniem obszarów objętych ochroną prawną, umiejętne wykorzystanie tych zasobów w zagospodarowaniu przestrzennym i procesach społeczno-gospodarczych,
- rozwój społeczno-gospodarczy gminy, wynikający z dostosowania struktury funkcjonalno-przestrzennej do istniejących uwarunkowań,
- ochrona poprzez umiejętną eksploatację posiadanego dziedzictwa kulturowego przy harmonijnym komponowaniu historycznej ze współczesną strukturą funkcjonalno-przestrzennej,
- poprawa stanu technicznego istniejącego układu komunikacyjnego,
- dążenie do realizacji budowy projektowanych zbiorników retencyjnych, będących również elementem planu ochrony przed powodzią rzeki Odry.

Stała, sukcesywna realizacja przedstawionych celów winna znaleźć odzwierciedlenie w poprawie standardów ekologicznych, przestrzennych, społecznych i ekonomicznych.

4.1. Infrastruktura techniczna

4.1.1 Komunikacja

Podstawowy układ sieci drogowej gminy tworzą:

- droga krajowa DK 45 Chałupki-Opole (o długości 8,8 km w obrębie gminy), dwupasmowa, IV klasy technicznej, o szerokości jezdni 7 m, z 23 m pasem drogowym;
- droga wojewódzka DW 421 Kędzierzyn-Koźle przez wieś Grzegorzowice promem do Kuźni Raciborskiej o długości 6 km,
- 12 odcinków dróg powiatowych, łączących większość miejscowości gminy o długości 48,7 km w tym nawierzchnia twarda 39,5 km nawierzchnia ulepszona o długości 2,3 km oraz nawierzchnia gruntowa 9,2 km,
- sieć dróg gminnych, o łącznej długości 63 km z tego 21 km o nawierzchni bitumicznej.

Drogi te w większości nie posiadają chodników, poboczy i rowów odwadniających.

Tabela 7. Struktura sieci drogowej w gminie Rudnik.

Rodzaj dróg	długość w km	udział w %
Krajowe	8,8	7,0
Wojewódzkie	6	4,7
Powiatowe	48,7	38,5
Gminne	63	49,8
Razem :	126,5	100

Rysunek 2. Sieć drogowa na terenie gminy Rudnik.

4.1.1.1. Drogi gminne

Sieć dróg gminnych tworzą drogi o łącznej długości 63 km. Drogi gminne, posiadają niezadowalające parametry techniczne i geometryczne. Mimo nie najlepszego ich stanu w większości o nawierzchni gruntowej (aż 42 km dróg) stanowią sieć uzupełniającą, która zaspakaja elementarne potrzeby i dostęp do dróg powiatowych, wojewódzkich i do drogi krajowej.

4.1.1.2. Drogi powiatowe

Drogi powiatowe to 12 ciągów dróg o łącznej długości 48,7 km. Drogi powiatowe bardzo często posiadają niedostateczną geometrię (zbyt małą szerokość, nienormatywne łuki), natomiast stan nawierzchni bitumicznej ze względu na bardzo liczne spękania i uszkodzenia wymaga na znacznych odcinkach pilnego remontu (odnowy). Zestawienie wszystkich dróg przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Drogi powiatowe na terenie gminy

Numer drogi	Nazwa drogi	Długość odcinka w km
S3500	Grzegorzowice – Łubowice - Brzeźnica	7,9
S3501	Brzeźnica ul. Leśna	1,9
S3503	Jastrzębie – Modzurów - Strzybniczek	10,1
S3514	Rudnik-do DK 45	2,0
S3518	Sławików – Lasaki - Grzegorzowice	3,3
S3519	Grzegorzowice Gacki – Czerwięcice – DK45	6,6
S3520	DK45 – Ponięcice - Szonowice	2,6
S3521	Modzurów – Szonowice – DK45	1,7
S3522	Dolędzin - Modzurów	3,4
S3523	Rudnik-Strzybnik	3,4
S3524	Turmasy – Jastrzębie	0,5
S3547	Sławienko – Gamów – Strzybniczek	5,3

4.1.1.3. Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka 421 Kędzierzyn Koźle – Kuźnia Raciborska o długości 6 km. Droga rozpoczyna się w granicach administracyjnych sołectwa Sławików a kończy na przeprawie promowej w Grzegorzowicach. Istnieje potrzeba zastąpienia przeprawy promowej stałą przeprawą mostową, jaka istniała w tym miejscu do roku 1945.

4.1.1.4. Drogi krajowe

Przez teren gminy przebiega tylko jedna droga krajowa Racibórz – Opole DK 45 – o długości 8,8 km. Na drodze tej występuje największe natężenie ruchu. Z uwagi na jej stan techniczny droga wymaga generalnego remontu nawierzchni.

4.1.2. Komunikacja zbiorowa i jej dostępność

Gmina Rudnik nie posiada gminnej komunikacji zbiorowej. Relacje lokalne i zewnętrzne obsługuje PKS i Przedsiębiorstwo Komunalne w Raciborzu oraz szereg prywatnych przewoźników. Komunikacja ta nie jest częsta, a poszczególne miejscowości gminy posiadają od kilku do kilkunastu połączeń na dobę. Wymagana byłaby korekta połączeń i częstotliwości kursowania samochodów tych przedsiębiorstw.

4.2.3 Zaopatrzenie w wodę

Sieć wodociągowa funkcjonuje we wszystkich sołectwach. Zaopatrzenie w wodę jest realizowane przez Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Rudniku oraz na terenie Modzurowa przez Stację Hodowli Roślin posiadającą własne ujęcia i sieć. Długość sieci rozdzielczej wynosi 66,6 km, a przyłączy 39,6 km. Odsetek gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej przekracza 99%. Gmina zaopatrywana jest w wodę z ujęcia wód podziemnych zlokalizowanego w Rudniku o wydajności 2800 m³ na dobę oraz w Modzurowie o wydajności 750 m³ na dobę.

Ogółem w gminie w 2003 r. pobrano 192,9 tys. m³ wody. W tym samym czasie sprzedano 138,5 tys. m³. Straty na sieci wyniosły 35,4 tys. m³, czyli 18,5%

Wodę dostarczono odbiorcom ogółem w ilości 157,5 tys. m³, z tego zużycie wody wyniosło:

- w gospodarstwach domowych 108 tys. m³,
- na cele produkcyjne 30,5 tys. m³,
- pozostałe cele 19 tys. m³.

Zużycie wody w 2003 r. wyniosło 72 l/M· d. Jest ono stosunkowo niskie – należy jednak zaznaczyć, że część mieszkańców nadal korzysta z własnych studni do celów gospodarczych. Poszczególne wodociągi są ze sobą połączone, co zapewnia niezawodność dostawy wody.

Część zakładów i instytucji korzysta z własnych studni. Duże ilości wody z własnej studni pobiera RSP Ponięcice.

4.1.4. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Kanalizacja sanitarna funkcjonuje jedynie w miejscowościach Modzurów i częściowo Ponięcice. Łączna jej długość wynosi ok. 5 km. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Modzurowie (rów cyrkulacyjny) oraz mechaniczno – biologicznej oczyszczalni w Ponięcicach.

Maksymalna przepustowość oczyszczalni w Modzurowie wynosi 26,1 m³ /d, natomiast w Ponięcicach 24,5 m³ /d. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni są rowy melioracyjne i następnie rzeka Odra.

Kanalizacja deszczowa funkcjonuje jedynie fragmentarycznie na terenie miejscowości Rudnik.

Inwestycje w zakresie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków należą do kapitałochłonnych z uwagi na wysokie koszty budowy oczyszczalni oraz sieci. Sieć kanalizacyjna, w porównaniu z innymi sieciami infrastruktury technicznej, należy do najdroższych. W najbliższym czasie przewidywana jest modernizacja i uruchomienie oczyszczalni ścieków w Modzurowie.

Do chwili obecnej nie rozpoczęto jeszcze budowy nowych sieci kanalizacyjnych.

Tabela 9. Gmina Rudnik – Wodociągi i kanalizacja w 2001 r.

Czynna sieć rozdzielcza w km.		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	
Wodociągi	Kanalizacja	Wodociągi	Kanalizacja
66,6	5	1195	ca. 50

Rocznik Statystyczny 2002 tom II Statystyka gmin. Urząd Statystyczny Katowice [s.104]

4.1.5. Zaopatrzenie w gaz

Tereny gminy znajdują się w strefie nie objętej siecią gazu rozdzielczego. W gaz ziemny zaopatrywane jest miasto Racibórz. Istnieje możliwość wykorzystania gazu ziemnego jako głównego źródła zasilania dla całej gminy. Obecnie, aby przystąpić do realizacji tego zadania należy przygotować studium

wykonalności tego przedsięwzięcia. Braki w zaopatrzeniu gazu sieciowego zaspokajane są gazem z butli propan-butan, z którego korzysta większość mieszkańców.

4.1.6. Telekomunikacja

Cały obszar gminy Rudnik jest powiązany ze strefą numeracyjną Raciborza i obsługiwany przez katowickie automatyczne centrale telefoniczne. Liczba abonentów telefonicznych wzrosła prawie trzykrotnie po przyłączeniu gminy do raciborskiej strefy numeracji. Obecnie wynosi ok. 1000 abonentów. Na terenie gminy działa placówka pocztowo telekomunikacyjna.

Istnieje problem z zasięgiem telekomunikacji cyfrowej, dla której konieczne jest umiejscowienie stacji przekaźnikowej na terenie gminy.

4.1.7. Elektroenergetyka

Tereny gminy zasilane są w energię elektryczną z czterech GPZ:

- Racibórz - Piaskowa,
- Racibórz – Studzienna,
- Kuźnia Raciborska,
- Polska Cerekiew.

Energia elektryczna rozprowadzana jest siecią napowietrzną średniego napięcia – 15 kV w układzie promieniowym, a dalej liniami napowietrznymi niskiego napięcia – 0,4 kV. Sieć elektroenergetyczna nN i SN jest z znacznym stopniem wyeksploatowana, co powoduje bardzo częste awarie i przerwy w dostawie energii elektrycznej. System zasilania w energię elektryczną nie jest wystarczający, a dla lepszego wykorzystania mocy, zmniejszenia strat na przesyłach i planów rozwoju gminy należy przewidzieć dalsze zwiększenie ilości stacji transformatorowych w okresie do roku 2015. Przez teren gminy biegnie również tranzytowa napowietrzna dwutorowa linia wysokiego napięcia 400 kV relacji Do-brzeń – Wielopole z wyznaczoną wzdłuż niej strefą techniczną.

4.1.8. Gospodarka odpadami

Składowanie odpadów z terenu gminy odbywa się na wysypisku śmieci zlokalizowanym w Kamieńsku. Na terenie gminy nie są zlokalizowane obiekty do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Około 99 % mieszkańców objętych jest na terenie gminy systemem zorganizowanego wywozu odpadów. Mieszkańcy posiadają pojemniki na odpady o pojemności 120, 240 oraz 1100l, które są opróżniane co najmniej raz w miesiącu w okresie letnim tj. od m-ca kwietnia do września i dwa razy w miesiącu w okresie zimowym tj. od miesiąca października do marca. Odpady z terenu Gminy są wywożone na składowisko zlokalizowane w Kamieńsku. Ponadto na terenie gminy działa firma Recykling-Szkło Dawid Reszel, z siedzibą w Markłowicach przy ul. Bławatkowej 8 zajmująca się świadczeniem usług w zakresie wywozu odpadów selektywnie zbieranych na terenie gminy.

W Gminie Rudnik prowadzone jest selektywne zbieranie surowców wtórnych – szkła, tworzyw sztucznych oraz szmat w specjalnie wyznaczonych miejscach (gniazda na zbiórkę odpadów) w pojemnikach

typu dzwon. W ostatnim roku zebrano następujące ilości odpadów: szkło – 19,2 Mg, tworzywa sztuczne – 3,145 Mg. Odpadami wielkogabarytowymi są odpady pochodzące z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, które ze względu na duże rozmiary można podzielić na: stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, urządzenia elektroniczne. Na terenie gminy w 2002 roku wytworzonych zostało ok. 58,99 Mg odpadów wielkogabarytowych. Wartość ta wynika z przyjętego składu morfologicznego odpadów komunalnych.

Obecnie na terenie gminy nie prowadzi się na większą skalę zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych. Podjęte zostały działania zmierzające do wydzielenia zużytych baterii ze strumienia odpadów komunalnych. Akcje zbiórki tego rodzaju odpadów prowadzone są w szkołach na terenie gminy. W związku z charakterem odpadów niebezpiecznych wymagają one specjalnego systemu zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania. Obecnie istnieje poważne zagrożenie, że odpady niebezpieczne razem ze strumieniem odpadów komunalnych kierowane mogą być na składowisko.

W 2002 r. z terenu gminy wywieziono około 838 Mg a w 2003 1.428 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Wywiezione ilości odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynoszą około 0,156 Mg/M/rok. Zakłada się, że przeważająca część odpadów organicznych jest wykorzystywana w gospodarstwach domowych (kompostowanie, spalanie).

Niemniejsza część odpadów komunalnych jest porzucana na „dzikich wysypiskach” w Gamowie, Łubowicach i Sławikowie.

4.3 Własność nieruchomości

Gmina Rudnik zajmuje powierzchnię ewidencyjną 7.394 ha i w skład jej wchodzi:

- Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste – 3.496 ha,
- Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste – 2 ha,
- Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie – 131 ha,
- Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste – 1 ha,
- Grunty osób fizycznych – 3.467 ha,
- Grunty spółdzielni – 255 ha,
- Grunty kościołów i związków wyznaniowych – 8 ha,
- Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie – 1 ha,
- Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie – 0 ha,
- Grunty spółek prawa handlowego – 33 ha.

4.4 Identyfikacja problemów

- potrzeba modernizacji prawie wszystkich dróg,
- potrzeba ukształtowania ciągów rowerowych, zarówno na potrzeby obsługi gminy, jak i turystów (ich brak jest istotnym hamulcem promocji transportu zgodnego z ekorozwojem),
- potrzeba ukształtowania ciągów pieszych, w tym chodników w obrębie terenów zabudowanych,
- potrzeba uregulowania gospodarki wodno ściekowej, obejmującej rozbudowę wodociągów, budowę kanalizacji sanitarnej, modernizację istniejących i budowę nowych oczyszczalni ścieków; konieczne jest wyrównanie dysproporcji między systemem zaopatrywania w wodę, a odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków,
- brak rozwiniętej infrastruktury gazowej; należy dążyć do wykonania koncepcji gazyfikacji poszczególnych wsi, umożliwiającą zastosowanie gazu jako czynnika grzewczego,
- sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia wymaga modernizacji i rozbudowy zwłaszcza w przypadku pojawienia się odbiorców o większym zapotrzebowaniu na energię elektryczną,
- niekorzystna struktura własności gruntów – zbyt duży udział gruntów skarbu państwa będących w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych.

5. Gospodarka

5.1 Charakterystyka sektora gospodarczego

W 2004 roku na terenie Gminy Rudnik prowadzi działalność 134 podmiotów gospodarczych. W gminie dominuje uprawa roślin i hodowla, niewiele jest działalności pozarolniczej. Działalność gospodarczą przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Podmioty gospodarcze według wybranych sekcji EKD.

Wyszczególnienie	Liczba przedsiębiorstw
Ogółem	945
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	811
Działalność produkcyjna	23
Budownictwo	14
Handel i naprawy	32
Restauracje, bary	6
Transport, składowanie, łączność	16
Pośrednictwo finansowe	7
Obsługa nieruchomości i firm	1

Edukacja, tłumaczenia	1
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	4
Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	30

Źródło danych: UG Rudnik

5.2. Rolnictwo i hodowla

Bazę ekonomiczną gminy tworzy przede wszystkim rolnictwo (85% powierzchni gminy stanowią użytki rolne), które charakteryzuje się średnim poziomem intensywności produkcji przy dobrej i średniej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Tabela 11. Użytkowanie gruntów na terenie gminy.

Wyszczególnienie	Ogółem	Udział %
	W hektarach	
Powierzchnia ogólna	7394	100
Użytki rolne	6463	87,4
Grunty orne	5382	72,8
Sady	202	2,7
Łąki	429	5,8
Pastwiska	288	3,8
Lasy	519	7,0
Pozostałe	412	5,5

Źródło danych: Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Raciborzu

W strukturze użytkowania dominują użytki rolne, wśród których prawie 85% stanowią grunty orne, 10% to łąki i pastwiska.

Podstawową formą własności są gospodarstwa indywidualne, w których władaniu pozostaje 2.836 ha gruntów - 56,6 % użytków rolnych.

W gminie przeważają uprawy zbóż i kukurydzy oraz hodowla trzody chlewnej i bydła.

Tabela 12. Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów (w ha)

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia (w ha)
1.	pszenica	1885,18
2.	pszenżyto	11,09
3.	jęczmień	547,54
4.	pastewne	462,30

5.	ziemniaki	150,36
6.	rzepak	345,99
7.	buraki cukrowe	346,38
8.	Ogółem	4211,14

Źródło: Gmina wiejska Rudnik – GUS Katowice2003.

Tabela 13. Ogólna ilość zwierząt gospodarskich znajdująca się na terenie gminy Rudnik.

Lp.	Zwierzęta	Ilość [szt.]
1.	Bydło	2778
2.	Trzoda chlewna	4260
3.	Konie	51
4.	Drób	6094

Źródło: Gmina wiejska Rudnik – GUS Katowice2003.

Obsługa gospodarki rolniczej i przetwórstwo rolno-spożywcze

Głównymi obiektami zaplecza produkcyjnego dla rolnictwa i hodowli są:

- Raciborska Spółdzielnia Mleczarska,
- Stacja Hodowli Roślin Grupa Szelejewo S.A. w Modzuruwie,
- RSP Ponięcice,
- RSP Modzurów,
- SURIŚ Racibórz,
- młyn zbożowy w Gamowie,
- skup zwierząt rzeźnych,
- obsługa weterynaryjna,
- sprzedaż nawozów i środków ochrony roślin.

Tabela14. Użytki rolne według klas gruntów (2003r.)

Klasa	Powierzchnia
klasa I	175,81
klasa II	1 493, 06
klasa III a	2 428, 85
klasa III b	1 167, 79
klasa IV a	265,23
klasa IV b	79,53
Klasa V	7,40
Klasa VI	0,70

Grunty zajmowane pod budownictwo indywidualne działki przydomowe wynoszą 189,84 ha.

5.3. Identyfikacja problemów

- brak zróżnicowania działalności gospodarczej,
- zbyt mały rozwój usług turystycznych,
- brak systemu preferencji dla potencjalnych podmiotów gospodarczych,
- brak wyznaczonych i uzbrojonych terenów pod inwestycje,
- brak większych zakładów pracy,
- brak wiedzy o nowoczesnych metodach gospodarowania,
- spadek przedsiębiorczości w gminie i jej mały udział w gospodarce gminy.

6. Sfera społeczna

6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

6.1.1. Demografia

Według danych na koniec 2002 roku obszar gminy Rudnik zamieszkiwało 5370 osób. Ludność Gminy stanowi 0,11% ludności województwa śląskiego i odpowiednio 4,67% ludności powiatu raciborskiego. Powierzchnia gminy wynosi 73,94 km² i stanowi 1,08% powierzchni województwa śląskiego.

W gminie na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet, co jest wskaźnikiem niższym od średniego obliczonego dla obszarów wiejskich województwa.

Wskaźnik gęstości zaludnienia dla gminy w 2002 roku wynosił 72 osoby/km², podczas gdy dla całości województwa wynosi on 398 osób/km², a dla powiatu 208osób/km². Gmina Rudnik należy do rzadziej zaludnionych gmin wiejskich w województwie.

Przyrost naturalny w Gminie w 2002 roku wynosił +0,09 ‰ natomiast w 2003 -0,13 ‰ i – tak jak w przypadku większości gmin wiejskich wykazuje trend malejący. Był on jednocześnie wyższy od przyrostu naturalnego obliczonego dla obszarów wiejskich województwa.

Ważnym elementem decydującym o zmniejszaniu się liczby ludności jest ujemne saldo migracji stałej, które w 2002 roku wynosiło -77 a w roku 2003 -50. Jednakże jest to zjawisko zbieżne z trendami występującymi na terenie całego powiatu, gdzie liczba ludności wiejskiej systematycznie maleje, a saldo migracji jest ujemne.

Sieć osadniczą gminy należy ocenić jako równomiernie rozmieszczoną. Jej system tworzy 14 jednostek osadniczych, w tym miejscowość gminna Rudnik. Największym skupiskiem ludności jest ośrodek gminny.

6.1.2 Wykształcenie

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy jest na dość niskim poziomie, największy odsetek osób ma wykształcenie zasadnicze zawodowe i zawodowe. Pozytywnym aspektem jest wzrost ilości osób z wykształceniem wyższym wśród ludzi młodych.

Poziom wykształcenia ludności z terenu gminy według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach z dnia 31 grudnia 2002r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Wykształcenie mieszkańców

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	4616	2232	2384
Wyższe	126	61	65
Policealne	41	9	32
Ogólnokształcące	584	240	344
<i>w tym zawodowe</i>	487	222	265
Zasadnicze zawodowe	1184	783	401
Podstawowe	1621	651	970
Nieukończone podstawowe i bez wykształcenia	145	70	75
Nie ustalono	915	418	497

6.1.3. Rynek pracy i bezrobocie

Z ogólnej charakterystyki województwa śląskiego wynika, że na koniec kwietnia 2004 r. liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w urzędach pracy województwa śląskiego, wynosiła 323.200 osób. Jednocześnie w kwietniu 2004 r. do urzędów pracy województwa napłynęło 8.000 ofert pracy. Począwszy od stycznia br. stopa bezrobocia w województwie systematycznie spadała i według stanu na koniec kwietnia wynosiła 17,5 % (przy średniej dla kraju – 18,5 %).

Na terenie gminy Rudnik, sytuacja rynku pracy nie odbiega znacząco od zarysowanej powyżej sytuacji panującej w województwie śląskim. Bezrobocie w gminie w latach 1992-1996 kształtowało się na poziomie 9 %. W latach 2000-2004 poziom bezrobocia wzrósł do ok. 14,1%. Oficjalne dane są jednak znacznie zaniżone w stosunku do rzeczywistego bezrobocia, gdyż wiele osób długotrwale bezrobotnych nie rejestruje się w urzędzie pracy. Ponadto znaczna część mieszkańców gminy pracuje sezonowo lub stale na zachodzie.

Tabela 16. Aktywność ekonomiczna ludności.

Wyszczególnienie	Ogółem	Razem 4 +5	Pracujący	Bezrobotni	Bierni zawo- dowo	Wskaźnik Zatrud- nienia (w %)	Stopa bezro- bocia (w %)
1	2	3	4	5	6	7	8
Mężczyźni	2135	991	860	131	691	51,1	13,2
Kobiety	2292	733	622	111	1033	35,2	13,2
Ogółem	4427	1724	1482	242	1724	43	14

Źródło: Opracowanie na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002.

Tabela 17. Ludność wg płci i ekonomicznych grup wieku.

Wyszczególnienie	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	609	596	1205
wiek produkcyjny (18-64 lat)	1690	1489	3179
mobilnym (18-44 lat)	1135	1114	2249
niemobilnym (45-64 lat)	555	375	930
poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	308	675	983
ilość osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób	54	85	69
Ogółem	2610	2760	5370

Źródło: Opracowanie na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002.

W roku 2002 w grupie osób bezrobotnych ok. 4,6 % stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, podczas gdy osoby z wykształceniem podstawowym stanowiły w tych latach ok. 13,4 %. Nasila się zjawisko bezrobocia długofalowego.

Jedną z cech charakterystycznych rynku pracy gminy Rudnik jest dominacja rolnictwa.

W perspektywie najbliższych lat należy liczyć się z wchodzeniem w wiek produkcyjny wyżu demograficznego, z którego część osób zamieszkałych na wsi będzie poszukiwała pracy poza rolnictwem.

Strategia działań powinna polegać między innymi na:

- rozwijaniu silnego otoczenia rolnictwa (nowoczesnego potencjału wytwórczego, możliwość zbytu produkcji), co może prowadzić do tworzenia pozarolniczych miejsc pracy i koniecznych zmian struktury agrarnej gospodarstw (ich powiększenia),
- ograniczaniu kosztów produkcji rolniczej, zwiększaniu dochodów gospodarstw (np. miejscowe organizowanie skupu, zaopatrzenia),
- stworzeniu możliwości przejmowania przez rolników udziałów w sferze przetwórczej,
- rozwoju spółdzielczości jako prywatnej formy gospodarowania,
- rozszerzeniu działalności usługowej,
- edukacji zawodowej (zdobywaniu lub zmianie zawodu czy podwyższaniu kwalifikacji).

We wszystkich działaniach chodzi głównie o tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem.

6.2. Edukacja

W gminie Rudnik funkcjonuje osiem jednostek oświatowych:

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Rudniku,
2. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Szonowicach,
3. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Grzegorzowicach,
4. Zespół Szkolno Przedszkolny w Brzeźnicy,
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Gamowie,
6. Przedszkole Samorządowe w Gamowie,
7. Przedszkole Samorządowe w Grzegorzowicach,
8. Przedszkole Samorządowe w Rudniku.

W roku szkolnym 2003/2004 do szkół podstawowych uczęszcza 305 uczniów natomiast do gimnazjum 206. Przy trzech szkołach podstawowych działają oddziały „zerówki”, w których do edukacji szkolnej przygotowuje się 45 dzieci sześciolletnich.

Analiza danych demograficznych wskazuje na ciągle zmniejszanie się liczebności kolejnych roczników osiągających wiek szkolny, co w szerszej perspektywie czasowej uniemożliwi optymalne wykorzystanie istniejącej sieci placówek oświatowych. W celu racjonalnego dociążenia wszystkich obiektów szkolnych docelowo gmina będzie zmuszona do dostosowania sieci szkół do swoich potrzeb.

Tabela 18. Liczba dzieci uczęszczających do poszczególnych szkół.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów 2004/2005*
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Szonowicach	78
2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Rudniku	162
3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Grzegorzowicach	183
4.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Brzeźnicy	86

* dane Urzędu Gminy Rudnik z dnia 1 lipca 2004r.

Stan techniczny szkół i ich wyposażenie wymaga ciągłych remontów. Szczególnie dotyczy to ZSO w Rudniku, w której istnieje pilna potrzeba budowy sali sportowej.

Tabela 19. Zaplecze szkół

Lp.	Nazwa szkoły	Świetlica szkolna	Biblioteka	Sala gimnastyczna
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Szonowicach	+	+	+
2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Rudniku	+	+	-
3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących W Grzegorzowicach	+	+	+
4.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Brzeźnicy	+	+	-

Wszystkie szkoły podstawowe wyposażone są w świetlico-stołówki.

6.3 Kultura i sport

Sieć placówek upowszechniania kultury na terenie gminy Rudnik tworzą:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Rudniku,
- filia biblioteczna we wsi Łubowice,
- Świetlice wiejskie w Rudniku, Szonowicach, Modzurowie, Ponięcicach, Gamowie,
- Górnośląskie Centrum Spotkań i Kultury w Łubowicach,
- Towarzystwo Miłośników Josepha von Eichendorffa,
- DFK w Rudniku, Brzeźnicy, Gamowie, Sławikowie, Jastrzębiu i Grzegorzowicach.

Dla celów upowszechniania kultury wykorzystywane są także remizy straży pożarnej.

Infrastrukturę sportową na obszarze Gminy współtworzą:

- boiska w Rudniku, Grzegorzowicach, Gamowie, Sławikowie, Ponięcicach i Brzeźnicy,
- sale gimnastyczne przy szkołach podstawowych w Szonowicach i Grzegorzowicach,
- sala sportowa LKS „Dąb” Brzeźnica wykorzystywana przede wszystkim do celów treningu zapasniczego.

6.4. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa a znaczenie pomocy społecznej wynika z tego, że skierowana jest ona do osób, które przy wykorzystaniu własnych środków, możliwości i uprawnień nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji materialnej, w jakiej się znajdują. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku działa od 1990 r. Obecnie Ośrodek zatrudnia 4 osób. Swym

działaniem obejmuje wszystkie miejscowości z terenu gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne i zlecone. Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długo- trwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką i ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsca w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Pozostałe zadania własne to:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,

- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Natomiast zadania o charakterze zleconym obejmują:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie kosztów związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizację zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Analizując dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej można wnioskować, że wzrasta liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej prowadzonej przez gminę. Uwidacznia się wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w ramach zadań własnych. Przyczyną tego wzrostu jest wycofywanie się państwa z niektórych form pomocy oraz przekazywanie z roku na rok coraz mniejszych środków na zadania zlecone gminie. Powoduje to konieczność organizowania większych środków na zadania własne finansowane z budżetu gminny.

Tabela 20. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2000-2003.

Zadania własne i zlecone	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2000	115	544
2001	149	590
2002	186	827
2003	154	667

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z GOPS Rudnik

Bez względu na liczbę osób korzystających z konkretnej pomocy społecznej – do GOPS trafiają również rodziny, które nie wymagają wsparcia finansowego czy rzeczowego, ale potrzebują pomocy w formie pracy socjalnej. Część tych rodzin po uzyskaniu pomocy w formie pracy socjalnej nigdy nie staje się klientami GOPS. Niestety ta forma pomocy jest najmniej wymierzalna, całkowicie niewspółmierna do czasu, jaki pochłania.

Tabela 21. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na powód jej przyznania w latach od 2000 – 2003.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			
	2000	2001	2002	2003
Ubóstwo	21	61	83	69
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	2	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	11	16	12
Bezrobocie	35	55	85	72
Niepełnosprawność	26	46	58	69
Długotrwała choroba	22	79	69	87
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	14	55	78	28
Alkoholizm	15	25	29	27
Narkomania	0	0	0	0
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z GOPS Rudnik.

Analizując dane z poszczególnych lat można zaobserwować wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem bezrobocia, niepełnosprawności oraz ubóstwa. Rodziny dotknięte pojedynczym problemem przy niewielkim wsparciu ze strony pomocy społecznej mogą przezwyciężyć trudności i wyjść z kręgu osób korzystających z pomocy. Rodziny, w których problemy kumulują się, nawet przy dość znacznej pomocy ze strony Ośrodka nie są w stanie poradzić sobie z trudną sytuacją i pozostają w kręgu beneficjentów pomocy społecznej przez dłuższy czas (nawet przez kilka lat). Taka sytuacja może powodować kolejny problem, jakim jest uzależnienie się od pomocy społecznej, a w niektórych przypadkach można zaobserwować zjawisko „dziedziczenia biedy”. Dzieci z rodzin patologicznych, korzystających z pomocy, po wejściu w dorosłe życie również zgłaszają się do pomocy społecznej. Pomoc społeczna staje się sposobem na życie a nie instytucją wsparcia.

6.5. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują:

- Ośrodek Zdrowia w Rudniku
- Ośrodek Zdrowia w Łubowicach,
- Punkt Lekarski w Szonowicach

Zabezpieczają one podstawową opiekę medyczną. Pielęgniarki z tych ośrodków pełnią również opiekę nad dziećmi szkolnymi podczas dyżurów w placówkach oświatowych. Problem z zapewnieniem dogodnego dostępu do placówek medycznych wynika z rozproszenia miejscowości gminy i związanych z tym trudności komunikacyjnych.

Tabela 22. Gmina Rudnik – Pracownicy medyczni służby zdrowia.

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					NA 1000 LUDNOŚCI				
Lekarze	Lekarze Dentyści	Farmaceuci	Pielęgniarki	Położne	L	LD	F	Piel.	Poł.
3	1	-	6	1	0,6	0,2	-	1,1	0,2

Rocznik Statystyczny 2002 tom II Statystyka gmin. Urząd Statystyczny Katowice [s.187]

6.6. Bezpieczeństwo publiczne

W zapewnieniu bezpieczeństwa, ładu i porządku publicznego na poziomie gminy biorą udział takie służby jak: Policja, Straż Miejska, Ochotnicza Straż Pożarna oraz służba zdrowia, bezpośrednio zlokalizowane na terenie działania.

Służby te w sposób bezpośredni realizują zadania wynikające ze swych statutowych zadań w przedmiocie bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Aktualna sytuacja prawna, jak również strukturalna Policji i samorządu stała się warunkiem niezbędnym do stałej współpracy pomiędzy obiema instytucjami. Na terenie gminy Rudnik współpracę tą należy określić na poziomie bardzo dobrym. Charakteryzuje się ona między innymi stałymi kontaktami przedstawicieli samorządu i Policji poprzez istniejący od grudnia 2003 roku Posterunek Policji w Rudniku.

Charakterystyka stanu zagrożenia w I półroczu 2004 roku:

Ogółem wszczęto spraw	39
➤ Kryminalnych	1
➤ Kradzież	5
➤ Kradzież z włamaniem	10
➤ Rozboje	0
➤ Kradzież z włamaniem do samochodu	0
➤ Bójki, pobicia, uszkodzenia ciał	0
➤ Zatrzymania na gorącym uczynku	19
➤ Nałożono MKK	17
➤ Nietrzeźwi kierujący	16

Zasadniczym kierunkiem w celu poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy Rudnik, jaki należałoby obrać jest szeroko pojęta prewencja, pod pojęciem której należałoby rozumieć nie tylko zwiększoną ilość funkcjonariuszy Policji na ulicach wsi, lecz w szczególności edukację dzieci, młodzieży i dorosłych, a co się z tym wiąże wskazanie prawidłowych postaw i wartości.

Osobnym problemem, jaki stawia świat przestępczy do rozwiązywania są wszelkiego rodzaju patologie społeczne, a w szczególności przemoc w rodzinie. Należy zauważyć, że ze względu na problemy bezrobocia, a co się z tym wiąże frustracją młodego pokolenia nie mogącego znaleźć pracy, ekspansja tej patologii będzie postępować.

6.7. Identyfikacja problemów

- ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego i migracji,
- niski poziom wykształcenia,
- zwiększająca się liczba bezrobotnych,
- ubóstwo,
- niska aktywność mieszkańców wsi,
- niedoposażona baza kulturalna i oświatowa,
- brak sal gimnastycznych przy obiektach oświatowych,
- zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe nie związane z produkcją rolną,
- potrzeba wyznaczania nowych terenów, pod jednorodziną zabudowę mieszkaniową - rezydencjonalną (z zakazem sytuowania zagród i prowadzenia działalności gospodarczej),
- słabe wyposażenie gminy w usługi publiczne, zwłaszcza z zakresu kultury, ochrony zdrowia i łączności,
- brak odpowiednio usytuowanych, wolnych terenów komunalnych, nadających się do sytuowania usług publicznych.

III. ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

1. Celowość zadań planowanych do realizacji

Głównym celem rozwoju gminy Rudnik jest harmonijny rozwój gospodarczo-społeczny poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, potencjału ludzkiego i korzystnych uwarunkowań towarzyszących.

W rozwinięciu tego celu, określono następujące cele strategiczne gminy Rudnik:

1. Rozwój funkcji stwarzających podstawę ekonomicznego rozwoju gminy, w tym:
 - poprawa efektywności rolnictwa jako głównej funkcji ekonomicznej gminy,
 - rozwój drobnej przedsiębiorczości jako wspomagającej funkcji ekonomicznej,
 - podniesienie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy w celu stworzenia dodatkowych źródeł dochodu gminy i jej mieszkańców.
2. Poprawa warunków zamieszkania i obsługi ludności jako istotnego czynnika podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców gminy.
3. Aktywizacja mieszkańców w sferze życia społecznego w gminie.
4. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowanie ładu przestrzennego jako podstaw prawidłowego i efektywnego rozwoju wszystkich ww. zakresów działalności.

Niezbędne w tym momencie jest uwzględnienie wewnętrznych czynników mających wpływ na rozwój gminy wiejskiej Rudnik, jej mocnych stron, potencjału rozwojowego oraz zidentyfikowanie ewentualnych zagrożeń. Poniżej została przedstawiona analiza *SWOT*, która powstała w ramach prac nad stworzeniem Strategii Rozwoju Gminy Rudnik:

MOCNE STRONY:

- korzystne usytuowanie geograficzne i komunikacyjne gminy:
 - położenie w bliskim sąsiedztwie Raciborza – lokalnego ośrodka przemysłowego, oświatowego i kulturalnego,
 - położenie przy drodze krajowej 45 prowadzącej z Opola do Raciborza i dalej do przejścia granicznego w Chałupkach,
 - położenie blisko granicy z Republiką Czeską,
 - położenie nad Odrą.
- dobrze rozwinięta wewnętrzna sieć drogową.
- wysokie walory środowiskowe, pozytywnie wyróżniające gminę w województwie śląskim:
 - duża ilość obszarów o wysokich walorach przyrodniczo – krajobrazowych,
 - bardzo dobre gleby najwyższych klas bonitacyjnych,
 - duża powierzchnia zwartych obszarów rolnych,
 - niewielki stopień degradacji przemysłowej środowiska,
 - łatwo dostępne atrakcyjne tereny rekreacyjno-turystyczne,
 - sprzyjające warunki dla rozwoju agroturystyki;
- tradycyjne śląskie wartości cechujące społeczność lokalną;

- pracowitość mieszkańców,
- przywiązanie do swojej małej ojczyzny,
- zachowane i kultywowanie cenne tradycje śląskie – stroje ludowe, pielęgnowanie gwary i piosenek śląskich,
- estetyka obejść;
- silne wspólnoty parafialne i organizacje mniejszościowe,
- dobry dostęp do służby zdrowia,
- dziedzictwo kulturalne – zamki, pałace i kościoły oraz tereny wykopalisk archeologicznych,
- rosnąca ranga gminy jako ośrodka kulturalnego (Górnośląskie Centrum Kultury i Spotkań im. J. von Eichendorffa),
- ogromny potencjał dla rozwoju kultury – tereny znaczących wykopalisk archeologicznych,
- rosnąca aktywność gminy skierowana na wykorzystywanie szans stwarzanych przez integrację z UE,
- wydzielone w gminie tereny inwestycyjne oraz wolne atrakcyjne środowiskowo obszary dla realizacji budownictwa jednorodzinnego,
- przychylność samorządu dla mieszkańców oraz ich działalności gospodarczej,
- zadowalający poziom bezpieczeństwa publicznego,
- prężnie działające kluby sportowe,
- wysoka kultura rolna,
- znaczna powierzchnia obszarów, na których możliwa jest produkcja zdrowej żywności,
- wysoka kultura pracy.

SŁABE STRONY:

- wyludnianie gminy – migracje mieszkańców do ośrodków miejskich,
- emigracja sezonowa mieszkańców za granicę w poszukiwaniu pracy,
- wzrost bezrobocia związany z problemami rolnictwa,
- brak wyraźnej specjalizacji produkcji rolnej – rolnictwo gminy nie jest kojarzone z żadnym charakterystycznym produktem,
- duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- problemy z gruntami Skarbu Państwa będącymi w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych,
- niedostateczne zabezpieczenie przeciwpowodziowe na terenie gminy,
- niezadowalający stan i braki sieci kanalizacyjnej i gazowej,
- drogi o niezadowalającym stanie technicznym,
- brak stałej przeprawy na Odrze (mostu),
- duża liczba dzikich wysypisk śmieci,
- uciążliwy poziom niskiej emisji,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- mały potencjał i aktywność środowisk społecznych,
- słabe wykształcenie ludności,

- niska dostępność kultury,
- zmniejszenie roli Raciborza jako głównego obszaru zatrudnienia,
- słabo rozwinięta baza sportowa i kulturalna,
- niska aktywność sportowa mieszkańców gminy,
- brak rozwiniętej bazy turystyczno-rekreacyjnej gminy,
- brak wydzielonych w gminie stref aktywności gospodarczej,
- słabe powiązanie komunikacyjne pomiędzy wschodnią (nadodrzańską) a zachodnią częścią gminy,
- bliżej nieokreślony wizerunek gminy – słaba znajomość atutów gminy w regionie,
- negatywne strony śląskiej mentalności mieszkańców: zachowawcze postawy, unikanie ryzyka, brak otwarcia na nowe szanse,
- spadek popytu wewnętrznego, zwłaszcza na usługi wyższego rzędu,
- niewystarczające środki finansowe gminy na realizację większych inwestycji,
- intensyfikacja patologii społecznych przy ograniczonych możliwościach ich rozwiązywania,
- utrudniony start życiowy młodzieży – problemy charakterystyczne dla ośrodków wiejskich,
- stopniowa dewastacja obiektów historycznych,
- brak zorganizowanego systemu promocji gminy.

SZANSE:

- wzrost napływu środków przedakcesyjnych i strukturalnych UE,
- pozytywne efekty zaniku południowej granicy naszego państwa,
- rosnące zainteresowanie osiedlaniem się na terenach wiejskich,
- utrzymujący się w Polsce wzrost gospodarczy,
- sformułowanie w powiecie raciborskim strategii rozwoju pozwalającej koordynować rozwój gminy z rozwojem sąsiednich miejscowości i podejmować wspólne inicjatywy w skali ponadgminnej,
- tendencje do powrotu mieszkańców z zagranicy,
- przyspieszenie procesów restrukturyzacyjnych,
- popularność indywidualnej rekreacji weekendowej i wzrost popularności agroturystyki wśród mieszkańców miast,

ZAGROŻENIA:

- restrukturyzacja rolnictwa skutkująca upadkiem małych gospodarstw i spadkiem liczby miejsc pracy w rolnictwie,
- wzrost importu produktów żywnościowych,
- niestabilność polityki państwa (zmiany przepisów prawnych) w odniesieniu do:
 - samorządów lokalnych,

- małych i średnich przedsiębiorstw,
- rolnictwa;
- nieproporcjonalny wzrost zakresu zadań samorządów lokalnych w stosunku do uzyskiwanego zasilania finansowego,
- obserwowany w kraju proces ubożenia mieszkańców wsi,
- ceny nośników energii utrudniające proekologiczne zachowania (problemy z wyeliminowaniem niskiej emisji),
- ograniczenia połączeń wprowadzane przez organizatorów transportu publicznego (PKS, MPK),
- wpływ prymitywnych, demoralizujących wzorców z mediów, podatność na wpływy „kultury obcej” (zwłaszcza młodzieży),
- niska zdolność wykorzystania środków UE,
- niski poziom edukacji na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym.

Zdefiniowanie celu głównego, a tym samym celów strategicznych oraz częściowych, a także wyniki analizy SWOT pozwolą w dalszej części niniejszego opracowania na dokładne określenie zadań służących rozwojowi lokalnemu.

2. Lista zadań – cele strategiczne

Lista zadań do realizacji w bezpośredniej, bądź dalszej, przyszłości powstała na podstawie analizy celów rozwoju gminy Rudnik, jej mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń. Zadania te, pogrupowane tematycznie rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla każdego projektu realizowane w latach 2004-2006 określone zostaną ramy czasowe jego realizacji, a także źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz instytucje odpowiedzialne za wprowadzenie projektu w życie. Projekty długoterminowe, planowane do realizacji w latach późniejszych, zostaną opisane analogicznie na większym poziomie ogólności (w szczególności w odniesieniu do montażu finansowego poszczególnych projektów). Zadania służące realizacji Planu Rozwoju Gminy Rudnik na lata 2004 – 2013 zostały przyporządkowane zdefiniowanym wcześniej celom częściowym.

Cel strategiczny A:

**Rozwój rolnictwa i jego otoczenia,
efektywnie wykorzystującego warunki produkcji rolnej,
przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego**

Realizacji powyższego priorytetu zostało przyporządkowanych 14 poniższych Strategicznych Programów Gospodarczych:

- A.1. Wypromowanie marki „rudnickiej”
- A.2. Wzrost efektywności produkcji rolnej
- A.3. Zdynamiczowanie procesu zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych
- A.4. Tworzenie grup producenckich

- A.5. Instytucjonalne formy doradztwa dla rolników i uczestników obrotu rolnego
- A.6. Rozwój agroturystyki
- A.7. Rozwój gospodarstw ekologicznych
- A.8. Rozwój produkcji mleczarskiej
- A.9. Rozwój sieci instytucji obsługi rolnictwa
- A.10. Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- A.11. Ochrona walorów ekologicznych środowiska naturalnego
- A.12. Rozwój systemów prawnie chronionych
- A.13. Modernizacja dróg dojazdowych do pól
- A.14. Rozwój odnawialnych źródeł energii

Cel strategiczny B

**Poprawa warunków życia mieszkańców
oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych,
dzięki modernizacji i rozbudowie infrastruktury technicznej**

Realizacji powyższego priorytetu zostało przyporządkowanych 13 poniższych Strategicznych Programów Gospodarczych:

- B.1. Modernizacja dróg o znaczeniu regionalnym
- B.2. Modernizacja dróg powiatowych
- B.3. Modernizacja dróg gminnych
- B.4. Budowa chodników dla pieszych, parkingów i zieleńców
- B.5. Budowa kanalizacji sanitarnej
- B.6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których nie jest przewidziana budowa kanalizacji sanitarnej
- B.7. Modernizacja sieci wodociągowej
- B.8. Gminny system gospodarki odpadami
- B.9. Modernizacja sieci energetycznych
- B.10. Budowa obwałowania rzeki Odry
- B.11. Gazyfikacja gminy
- B.12. Budowa sieci telekomunikacyjnej
- B.13. Rozwój komunikacji zbiorowej

Cel strategiczny C:

**Rozwój kapitału społecznego gminy
poprzez wzrost dostępności do infrastruktury społecznej.**

Realizacji powyższego priorytetu zostało przyporządkowanych 18 poniższych Strategicznych Programów Gospodarczych:

- C.1. Rozwój edukacji

- C.2 Zagospodarowanie turystyczne terenów wokół Centrum Eichendorffa w Łubowicach
- C.3. Utworzenie skansenu kultury łużyckiej na terenach wykopalisk w Łubowicach
- C.4. Utworzenie muzeum eksponującego dziedzictwo historyczno – kulturowe gminy
- C.5. Wyznaczenie i urządzenie szlaków dydaktycznych i rowerowych oraz punktów widokowych
- C.6. Budowa terenów rekreacyjno – sportowych
- C.7. Opieka, konserwacja i utrzymanie pomników przyrody i zabytków
- C.8. Poszerzenie kalendarza imprez kulturalnych i sportowych
- C.9. Rozwój bazy noclegowej
- C.10. Rozwój bazy żywieniowo – gastronomicznej
- C.11. Rozwój form kształcenia mieszkańców
- C.12. Rozwój kapitału ludzkiego
- C.13. Utworzenie fundacji na rzecz nowoczesnej oświaty w gminie
- C.14. Budowa hali sportowej przy szkole w Rudniku
- C.15. Utworzenie Domu Pomocy Społecznej
- C.16. Estetyzacja gminy
- C.17. Wydanie opracowań dotyczących walorów krajobrazowych, historycznych, rekreacyjnych i kulturowych gminy
- C.18. Budowa lub modernizacja mieszkań socjalnych

Cel strategiczny D:

**Sprawnie zarządzana gmina,
zapewniająca warunki dla rozwoju przedsiębiorczości
i tworzenia nowych miejsc pracy.**

Realizacji powyższego priorytetu zostało przyporządkowanych 14 poniższych Strategicznych Programów Gospodarczych:

- D.1. Pozyskanie inwestorów zewnętrznych
- D.2. Polityka przestrzenna sprzyjająca lokalizacji działalności gospodarczej
- D.3. Uzbrojenie terenów pod działalność gospodarczą
- D.4. Pro – inwestycyjna polityka gminy
- D.5. Zagospodarowanie obiektów nieużytkowanych na terenie gminy
- D.6. Przygotowanie dalszych terenów pod budownictwo mieszkaniowe
- D.7. Polityka promocyjna gminy
- D.8. Pozyskanie funduszy pomocowych
- D.9. Wieloletni plan inwestycyjny
- D.10. Budżet zadaniowy
- D.11. Racjonalizacja siatki szkół
- D.12. Rozwój współpracy międzygminnej
- D.13. Rozwój współpracy zagranicznej

D.14. Wdrożenie metod zarządzania jakością

Dla realizacji powyższych celów strategicznych i programów gospodarczych przygotowano zestawienie 40 najistotniejszych projektów inwestycyjnych, które zostały pogrupowane w czterech obszarach:

1. *Inwestycje drogowe*
2. *Inwestycje wodno-kanalizacyjne i inne związane z ochroną środowiska*
3. *Inwestycje kulturalno – oświatowe*
4. *Pozostałe inwestycje*

Zadania dla poszczególnych kategorii przedstawiają się następująco:

1. Inwestycje drogowe

- 1.1 *Przebudowa drogi gminnej ul. Zamkowa w Strzybniku*
- 1.2 *Przebudowa drogi gminnej pomiędzy miejscowościami Gamów i Modzurów*
- 1.3 *Przebudowa drogi gminnej ul. Obrońców Pokoju w Szonowicach*
- 1.4 *Przebudowa drogi gminnej na ul. Eichendorffa w Łubowicach*
- 1.5 *Przebudowa drogi gminnej Ligota Książęca – Łubowice*
- 1.6 *Przebudowa dróg gminnych ul. Nowa, Wesoła i Słoneczna w Rudniku*
- 1.7 *Przebudowa drogi powiatowej i chodnika w Gamowie*
- 1.8 *Przebudowa drogi gminnej wraz ul. Sławikowska w Lasakach*
- 1.9 *Przebudowa dróg gminnych ul. Górna i Kozielska w Brzeźnicy*
- 1.10 *Przebudowa dróg gminnych ul. Asnyka i Nad Potokiem w Ligocie Ks.*
- 1.11 *Przebudowa drogi powiatowej i chodnika ul. Eichendorffa w Łubowicach*
- 1.12 *Przebudowa dróg gminnych ul. Rzeczna i Stawowa w Rudniku*
- 1.13 *Przebudowa drogi gminnej ul. Kasztanowa w Łubowicach*
- 1.14 *Przebudowa drogi gminnej ul. Łąkowa w Grzegorzowicach*
- 1.15 *Przebudowa drogi gminnej Rudnik – Gamów*
- 1.16 *Przebudowa drogi gminnej w Dolędzinie*
- 1.17 *Przebudowa drogi gminnej ul. Słoneczna w Strzybniku*
- 1.18 *Przebudowa drogi gminnej ul. Powstańców Śląskich i Strażacka w Sławikowie*
- 1.19 *Przebudowa drogi gminnej ul. Dębowa i Grzegorzowicka w Sławikowie*

2. Inwestycje wodno-kanalizacyjne i związane z ochroną środowiska

- 2.1 *Modernizacja oczyszczalni ścieków w Modzurowie wraz z częściową wymianą kanalizacji*
- 2.2 *Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków na osiedlu w Rudniku*
- 2.3 *Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii*
- 2.4 *Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków na osiedlu w Brzeźnicy*
- 2.5 *Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gamów*
- 2.6 *Budowa gminnego wysypiska gruzu*
- 2.7 *Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ponięcicach wraz z budową kanalizacji sanitarnej*

3. Inwestycje kulturalno – oświatowe

- 3.1 *Budowa sali sportowej przy szkole w Rudniku*
- 3.2 *Budowa gminnego centrum informacji i kultury w Rudniku*
- 3.3 *Modernizacja świetlic wiejskich w Jastrzębiu, Czerwięcicach, Ligocie i Sławikowie*
- 3.4 *Renowacja i uruchomienie młyna w Brzeźnicy*
- 3.5 *Budowa domu pamięci Abpa. Józefa Gawliny w Strzybniku*
- 3.6 *Budowa skansenu kultury łużyckiej w Łubowicach*
- 3.7 *Budowa infrastruktury sportowej przy szkole w Rudniku*
- 3.8 *Budowa muzeum Eichendorffa w Łubowicach*
- 3.9 *Remonty istniejących obiektów sportowych*

4. Pozostałe inwestycje

- 4.1 *Modernizacja obiektu Ośrodka Zdrowia w Rudniku*
- 4.2 *Modernizacja i adaptacja pomieszczeń na mieszkania komunalne w Grzegorzowicach*
- 4.3 *Budowa systemu teleinformatycznego*
- 4.4 *Modernizacja mieszkań socjalnych w Strzybniku*
- 4.5 *Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkoły w Szonowicach na dom pomocy społecznej*
- 4.6 *Modernizacja budynków straży pożarnych w Sławikowie, Brzeźnicy, Strzybniku, Gamowie i Modzurowie*

Jako że zakres koniecznych do zrealizowania inwestycji jest bardzo duży fizycznie nie jest możliwa ich realizacja w przeciągu lat 2004-2006, wobec czego inwestycje muszą być realizowane sukcesywnie w zależności od ich priorytetu. Inwestycje nie zrealizowane w pierwszym okresie programowania przechodzą na drugi, co wstępnie zostało zaplanowane jedynie do roku 2009.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Lista zadań, zestawiona w poprzednim rozdziale, przekłada się na poszczególne działania. Te z kolei często podlegają etapowaniu. W poniższej tabeli zestawiono przewidywany harmonogram realizacji projektów. Tabela ta pozwoli na określenie stopnia zapotrzebowania na środki budżetowe i pozabudżetowe w poszczególnych latach. Tabela zawiera zestawienie działań pogrupowanych według przynależności do czterech określonych wcześniej obszarów. Zakłada się, że projekty nie zrealizowane w założonym do realizacji roku przechodzą na rok następny. Ponadto zadania mające pomóc w rozwoju lokalnym gminy można podzielić na będące w gestii władz lokalnych oraz te, których wdrożenie nie zależy wyłącznie od kompetencji gminy.

1. Lista zadań, do zrealizowania według hierarchii ważności i czasu realizacji.

Nr zadania	Nazwa zadania	Okres realizacji				
		2004	2005	2006	2007	2008
Inwestycje drogowe						
1.1	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Zamkowa w Strzybniku	X				
1.2	Przebudowa drogi gminnej wraz z utwardzeniem nawierzchni pomiędzy miejscowościami Gamów i Modzurów		X			
1.3	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Obrońców Pokoju w Szonowicach		X			
1.4	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej na ul. Eichendorffa w Łubowicach		X			
1.5	Przebudowa drogi gminnej Ligota Książęca – Łubowice wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej		X			
1.6	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Nowa, Wesoła i Słoneczna w Rudniku		X	X		
1.7	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej i chodnika z kostki betonowej w Gamowie			X		
1.8	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Sławikowska w Lasakach			X		
1.9	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Górna i Kozielska w Brzeźnicy				X	
1.10	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Asnyka i Nad Potokiem w Ligocie Ks.				X	
1.11	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej i chodnika z kostki betonowej w Łubowicach				X	
1.12	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Rzeczna i Stawowa w Rudniku					X
1.13	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej i z kostki betonowej ul. Kasztanowa w Łubowicach					X

1.14	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Łąkowa w Grzegorzowicach					X
1.15	Przebudowa drogi gminnej Rudnik – Gamów wraz z ułożeniem nawierzchni z płyt betonowych					X
1.16	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z bruku granitowego w Dolędzinie					X
1.17	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Słoneczna w Strzybniku					
1.18	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Powstańców Śl.i Strażacka w Sławikowie					
1.19	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Dębowa i Grzegorzowicka w Sławikowie					
Inwestycje wodno-kanalizacyjne i związane z ochroną środowiska						
2.1	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Modzurowie wraz z częściową wymianą kanalizacji	X	X			
2.2	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków na osiedlu w Rudniku		X			
2.3	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii		X	X	X	X
2.4	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków w Brzeźnicy			X		
2.5	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gamów				X	
2.6	Budowa gminnego wysypiska gruzu				X	
2.7	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ponięcicach wraz z budową kanalizacji sanitarnej					X
Inwestycje kulturalno - oświatowe						
3.1	Budowa sali sportowej przy szkole w Rudniku		X	X		
3.2	Budowa gminnego centrum informacji i kultury w Rudniku		X			
3.3	Modernizacja świetlic wiejskich w Jastrzębiu, Czerwięcicach, Ligocie i Sławikowie			X	X	X
3.4	Renowacja i uruchomienie młyna w Brzeźnicy			X		
3.5	Budowa domu pamięci Abpa. Józefa Gawliny w Strzybniku				X	
3.6	Budowa skansenu kultury łużyckiej w Łubowicach				X	
3.7	Budowa infrastruktury sportowej przy szkole w Rudniku				X	
3.8	Budowa muzeum Eichendorffa w Łubowicach					X
3.9	Remonty istniejących obiektów sportowych			X	X	X

Pozostałe inwestycje					
4.1	Modernizacja obiektu Ośrodka Zdrowia w Rudniku	X			
4.2	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń na mieszkania komunalne w Grzegorzowicach	X			
4.3	Budowa systemu teleinformatycznego	X	X	X	X
4.4	Modernizacja mieszkań socjalnych w Strzybniku		X		
4.5	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkoły w Szonowicach na dom pomocy społecznej		X	X	
4.6	Modernizacja budynków straży pożarnych w Sławikowie, Brzeźnicy, Strzybniku, Gamowie i Modzurowie				X

2. Wieloletni Plan Inwestycyjny wraz z finansowaniem z podziałem na lata 2004-2006 i pozostałe

Nr projektu	Nazwa projektu	Koszty ogółem	Ogółem fundusze UE	Ogółem krajowy wkład publiczny			
				Ogółem	Budżet państwa	Budżet gminy	Inne
				1=2+3	2	3=4+5+6	4
2004							
1.1	Przebudowa drogi gminnej ul. Zamkowa w Strzybniku	117 600	88 200	29 400		29 400	
2.1-1	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Modzurowie z częściową wymianą kanalizacji	68 000	51 000	17 000		17 000	
	SUMA 2004	185 600	139 200	46 400		46 400	
2005							
1.2	Przebudowa drogi gminnej pomiędzy miejscowościami Gamów i Modzurów	518 000	388 500	129 500		129 500	
1.3	Przebudowa drogi gminnej ul. Obrońców Pokoju w Szonowicach	190 400	142 800	47 600		47 600	
1.4	Przebudowa drogi gminnej na ul. Eichendorffa w Łubowicach	310 000	232 500	77 500		77 500	
1.5	Przebudowa drogi gminnej Ligota Książęca – Łubowice wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej	650 240	487 680	162 560		162 560	
1.6	Przebudowa dróg gminnych ul. Nowa, Wesola i Słoneczna w Rudniku	339 217	254 413	84 804		84 804	
2.1-2	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Modzurowie z częściową wymianą kanalizacji	102 000	76 500	25 500		25 500	
2.2	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków na osiedlu w Rudniku	1 175 000	881 250	293 750		293 750	
2.3-1	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii	300 000	225 000	75 000		30 000	45 000
3.1	Budowa sali sportowej przy szkole w Rudniku	3 500 000	2 150 000	1 350 000	350 000	1 000 000	
3.2	Budowa gminnego centrum informacji i kultury w Rudniku	177 600	133 200	44 400		44 400	
4.1	Modernizacja obiektu Ośrodka Zdrowia w Rudniku	200 000	150 000	50 000		50 000	
4.2	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń na mieszkania komunalne w Grzegorzowicach	165 000	123 750	41 250		41 250	
4.3-1	Budowa systemu teleinformatycznego	385 000	288 750	96 250		96 250	
	SUMA 2005	8 012 457	5 534 343	2 478 114	350 000	2 083 114	45 000
2006							
1.6	Przebudowa dróg gminnych ul. Nowa, Wesola i Słoneczna w Rudniku	678 433	508 825	169 608		169 608	
1.7	Przebudowa drogi powiatowej i chodnika w Gamowie	125 000	93 750	31 250		12 500	18 750
1.8	Przebudowa drogi gminnej ul. Sławikowska w Lasakach	680 000	510 000	170 000		170 000	
2.3-2	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii	500 000	375 000	125 000		50 000	75 000
2.4	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków w Brzeźnicy	2 500 000	1 875 000	625 000		625 000	
3.3-1	Modernizacja świetlic wiejskich w Jastrzębiu, Czerwiecicach, Ligocie i Sławikowie	100 000	75 000	25 000		25 000	
3.4	Renowacja i uruchomienie młyna w Brzeźnicy	300 000	225 000	75 000		75 000	
3.9	Remonty istniejących obiektów sportowych	100 000	75 000	25 000			
4.3-2	Budowa systemu teleinformatycznego	500 000	375 000	125 000		125 000	
4.4	Modernizacja mieszkań socjalnych w Strzybniku	200 000	150 000	50 000		50 000	

4.5-1	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkoły w Szonowicach na dom pomocy społecznej	1 000 000	750 000	250 000		250 000	
	SUMA 2006	6 683 433	5 012 575	1 670 858		1 552 108	93 750
	2007						
1.9	Przebudowa dróg gminnych ul. Górna i Kozielska w Brzeźnicy	805 200	603 900	201 300		201 300	
1.10	Przebudowa dróg gminnych ul. Asnyka i Nad Potokiem w Ligocie Ks.	439 875	329 906	109 969		109 969	
1.11	Przebudowa drogi powiatowej i chodnika w Łubowicach	146 400	109 800	36 600		36 600	
2.5	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gamów	500 000	375 000	125 000		125 000	
2.6	Budowa gminnego wysypiska gruzu	200 000	150 000	50 000		50 000	
3.3-2	Modernizacja świetlic wiejskich w Jastrzębiu, Czerwięcicach, Ligocie i Sławikowie	150 000	112 500	37 500		37 500	
3.5	Budowa domu pamięci Abpa. Józefa Gawliny w Strzybniku	500 000	375 000	125 000		125 000	
3.6	Budowa skansenu kultury łużyckiej w Łubowicach	500 000	375 000	125 000		125 000	
3.7	Budowa infrastruktury sportowej przy szkole w Rudniku	400 000	300 000	100 000		100 000	
4.3-3	Budowa systemu teleinformatycznego	500 000	375 000	125 000		125 000	
4.5-2	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkoły w Szonowicach na dom pomocy społecznej	1 000 000	750 000	250 000		250 000	
	SUMA 2007	5 141 475	3 856 106	1 285 369		1 285 369	
	2008						
1.12	Przebudowa dróg gminnych ul. Rieczna i Stawowa w Rudniku	245 220	183 915	61 305		61 305	
1.13	Przebudowa drogi gminnej ul. Kasztanowa w Łubowicach	658 800	494 100	164 700		164 700	
1.14	Przebudowa drogi gminnej ul. Łąkowa w Grzegorzowicach	320 250	240 188	80 063		80 063	
1.15	Przebudowa drogi gminnej Rudnik – Gamów	1 092 000	819 000	273 000		273 000	
1.16	Przebudowa drogi gminnej w Dolędzinie	190 400	142 800	47 600		47 600	
2.7	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ponięcicach wraz z budową kanalizacji sanitarnej	800 000	600 000	200 000		200 000	
3.8	Budowa muzeum Eichendorffa w Łubowicach	600 000	450 000	150 000		150 000	
4.6-1	Modernizacja budynków straży pożarnych w Sławikowie, Brzeźnicy, Strzybniku, Gamowie i Modzurowie	150 000	112 500	37 500		37 500	
	SUMA 2008	4 056 670	3 042 503	1 014 168		1 014 168	
	2009						
1.17	Przebudowa drogi gminnej ul. Słoneczna w Strzybniku	219 600	164 700	54 900		54 900	
1.18	Przebudowa drogi gminnej ul. Powstańców Śl.i Strażacka w Sławikowie	448 350	336 263	112 088		112 088	
1.19	Przebudowa drogi gminnej ul. Dębowa i Grzegorzowicka w Sławikowie	295 240	221 430	73 810		73 810	
4.6-2	Modernizacja budynków straży pożarnych w Sławikowie, Brzeźnicy, Strzybniku, Gamowie i Modzurowie	100 000	75 000	25 000		25 000	
	SUMA 2009	1 063 190	797 393	265 798		265 798	

V. WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH DO REALIZACJI W RAMACH PLANU ROZWOJU GMINY RUDNIK

Poniżej w postaci tabel została przedstawiona charakterystyka wszystkich inwestycji przewidzianych do realizacji w latach 2004-2009. Dotyczyła ona identyfikacji podmiotu odpowiedzialnego za realizację projektu, harmonogramu wdrażania, źródeł finansowania, krótkiego opisu technicznego oraz rodzaju i sposobu pomiaru wskaźników obrazujących przebieg tych inwestycji.

ZADANIE:	1.1
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Zamkowa w Strzybniku
OKRES REALIZACJI:	2004
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	117.600 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 200 mb. wraz z częściowym odwodnieniem
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg, Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.2
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z utwardzeniem nawierzchni pomiędzy miejscowościami Gamów i Modzurów
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	518.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej będącej drogą transportu rolniczego wraz z utwardzeniem warstwą kamienia na odcinku o długości 1850 mb. I szerokości 4 m wraz z odbudową rowu przydrożnego i skropienie drogi emulsją asfaltową
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i rowów przydrożnych, Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, towarowego i rolniczego

ZADANIE:	1.3
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Obrońców Pokoju w Szonowicach
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	190.400 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 250 mb. oraz umocnieniem rowu na odcinku ok. 600 mb. i przebudową 2 przepustów
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i rowów przydrożnych Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.4
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej na ul. Eichendorffa w Łubowicach
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	310.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej na odcinku 500 mb. i szerokości 3 m wraz z odwodnieniem
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg, Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.5
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej Ligota Książęca – Łubowice wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	650.240 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 1230 mb. wraz z przebudową mostu przez potok K-5
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg, Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego wzrost

ZADANIE:	1.6
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Nowa, Wesola i Słoneczna w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2005-6
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	1.017.650 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej o szerokości 5 m na odcinku ok. 1550 mb. wraz z odwodnieniem i częściową przebudową chodnika
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i chodników Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.7
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni z asfaltowej i chodnika z kostki betonowej w Gamowie
OKRES REALIZACJI:	2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	125.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej oraz z zabudową chodnika na odcinku 1000 mb. o szerokości 1 m
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (10%), starostwo powiatowe (15%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i chodników Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, ułatwienie ruchu pieszych Oddziaływanie: wzrost bezpieczeństwa ruchu

ZADANIE:	1.8
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Sławkowska w Lasakach
OKRES REALIZACJI:	2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	680.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej na odcinku 1700 mb. o szerokości 4 m
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, ułatwienie ruchu pieszych Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.9
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Górna i Kozielska w Brzeźnicy
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	805.200 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 1650 mb. wraz z częściowym odwodnieniem
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i chodników Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.10
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Asnyka i Nad Potokiem w Ligocie Ks.
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	439.875 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej na odcinku ok. 1150 mb. o szerokości 4,5 m wraz z ościowym odwodnieniem
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i chodników Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.11
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej i chodnika z kostki betonowej w Łubowicach
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	146.400 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi powiatowej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej oraz z zabudową chodnika na odcinku 1000 mb. o szerokości 1,2 m
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (10%), starostwo powiatowe (15%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg i chodników Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, ułatwienie ruchu pieszych Oddziaływanie: wzrost bezpieczeństwa ruchu

ZADANIE:	1.12
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Rieczna i Stawowa w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	245.220 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa dróg gminnych wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej o szerokości 3 m na odcinku ok. 670 mb. wraz z częściowym odwodnieniem
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.13
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej i z kostki betonowej ul. Kasztanowa w Łubowicach
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	658.800 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej o szerokości 4,5 m na odcinku ok. 1200 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego, wzrost wartości nieruchomości

ZADANIE:	1.14
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej ul. Łąkowa w Grzegorzowicach
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	320.250 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni asfaltowej o szerokości 3,5 m na odcinku ok. 750 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.15
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej Rudnik – Gamów wraz z ułożeniem nawierzchni z płyt betonowych
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	1.092.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z płyt betonowych o szerokości 4,2 m na odcinku ok. 2600 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.16
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z bruku granitowego w Dolędzinie
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	190.400 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z bruku granitowego o szerokości 4,5 m na odcinku ok. 600 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.17
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Słoneczna w Strzybniku
OKRES REALIZACJI:	2009
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	219.600 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 450 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.18
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Powstańców Śl. I Strażacka w Sławikowie
OKRES REALIZACJI:	2009
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	448.350 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki brukowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 950 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	1.19
TYTUŁ PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej ul. Dębowa i Grzegorzowicka w Sławikowie
OKRES REALIZACJI:	2009
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	295.240 PLN
OPIS PROJEKTU:	Przebudowa drogi gminnej wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki brukowej o szerokości 4 m na odcinku ok. 680 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg Rezultat: skrócenie czasu przejazdu, Oddziaływanie: wzrost ruchu osobowego i towarowego

ZADANIE:	2.1
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Modzurowie wraz z częściową wymianą kanalizacji
OKRES REALIZACJI:	2004-2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	170.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Modzurowie o wydajności 60 m ³ /dobę oraz modernizacja istniejącej kanalizacji sanitarnej na odcinku ok. 80mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba oczyszczalni ścieków (szt.), liczba przyłączonych gospodarstw domowych (szt.), Rezultat: liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%), ilość odprowadzanych ścieków (m ³), Oddziaływanie: jakość wód w rzekach – spadek ilości wód pozaklasowych

ZADANIE:	2.2
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków na osiedlu w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	1.175.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rudnik – w ramach inwestycji zostanie wykonane 2 700 mb. rurociągów grawitacyjnych oraz kontenerowa oczyszczalnia ścieków o przepustowości 37,5 m ³ /dobę.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba oczyszczalni ścieków (szt.), liczba przyłączonych gospodarstw domowych (szt.), Rezultat: liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%), ilość odprowadzanych ścieków (m ³), Oddziaływanie: jakość wód w rzekach – spadek ilości wód pozaklasowych

ZADANIE:	2.3
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii
OKRES REALIZACJI:	2005-2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	1.000.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa instalacji wykorzystujących biogaz lub wiatr do generacji energii elektrycznej lub ciepłej.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (10%), inwestorzy prywatni (15%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba instalacji (szt.), Rezultat: ilość wytworzonej energii elektrycznej(kWh), ilość wytworzonej energii ciepłej (MJ) Oddziaływanie: poprawa stanu środowiska – „czysta energia”, dochody do budżetu gminy z tytułu podatku od budowli.

ZADANIE:	2.4
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa kanalizacji wraz z kontenerową oczyszczalnią ścieków w Brzeźnicy
OKRES REALIZACJI:	2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	2.500.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Brzeźnica, Ligota Ks. i Łubowice – w ramach inwestycji zostanie wykonane 8 000 mb. rurociągów grawitacyjnych oraz kontenerowa oczyszczalnia ścieków o przepustowości 50 m ³ /dobę.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY –	Produkt: liczba oczyszczalni ścieków (szt.), liczba przyłączonych gospodarstw domo-

WSKAŹNIKI:	wych (szt.), Rezultat: liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%), ilość odprowadzanych ścieków (m3), Oddziaływanie: jakość wód w rzekach – spadek ilości wód pozaklasowych
-------------------	--

ZADANIE:	2.5
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gamów
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	500.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Gamów– w ramach inwestycji zostanie wymienione 5 000 mb. starych rurociągów sieci wodociągowej wraz z przyłączami
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba przyłączonych gospodarstw domowych (szt.), Rezultat: liczba osób korzystających z sieci wodociągowej (%), ilość dostarczonej wody (m3), Oddziaływanie: zwiększenie niezawodności sieci, dostarczanie wody o wysokiej jakości

ZADANIE:	2.6
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa gminnego wysypiska gruzu
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	200.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa gminnego wysypiska gruzu o pojemności minm3
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba wysypisk odpadów (szt.), Rezultat: ilość składowanych odpadów (m3), Oddziaływanie: jakość gleb – spadek zanieczyszczenia terenu

ZADANIE:	2.7
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ponięcicach wraz z budową kanalizacji sanitarnej
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	800.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Ponięcicach o wydajności 50 m3/dobę oraz budowa systemu kanalizacji sanitarnej na odcinku ok. 2000 mb.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: liczba oczyszczalni ścieków (szt.), liczba przyłączonych gospodarstw domowych (szt.), Rezultat: liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%), ilość odprowadzanych ścieków (m3), Oddziaływanie: jakość wód w rzekach – spadek ilości wód pozaklasowych

ZADANIE:	3.1
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa sali sportowej przy szkole w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2005-2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	3.500.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa Sali sportowej przy szkole w Rudniku dla jej potrzeb oraz jako hala widowiskowo-sportowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą i innymi pomieszczeniami służącymi do celów sportowych.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	3.2
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa gminnego centrum informacji i kultury w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	177.600 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa gminnego centrum informacji i kultury w Rudniku o powierzchni 178 m2 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół centrum
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	3.3
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja świetlic wiejskich w Jastrzębiu, Czerwięcicach, Ligocie i Sławikowie
OKRES REALIZACJI:	2006-2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	250.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Planowana jest modernizacja świetlic wiejskich – niejednokrotnie jedynych miejsc spotkań mieszkańców w sołectwach
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele kulturalne (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	3.4
TYTUŁ PROJEKTU:	Renowacja i uruchomienie młyna w Brzeźnicy
OKRES REALIZACJI:	2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	300.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Młyn w Brzeźnicy nie figuruje w rejestrze zabytków, lecz stanowi bardzo interesujący obiekt historii techniki. Celem projektu jest jego renowacja łącznie z uruchomieniem mechanizmów i zaadaptowanie na lokalną izbę techniki wraz z funkcją gastronomiczną.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia odrestaurowanych i odremontowanych obiektów historycznych (m2) Rezultat: liczba turystów krajowych i zagranicznych (osoby), liczba uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby), dochody z turystyki i kultury (tys.)

ZADANIE:	3.5
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa domu pamięci Abpa. Józefa Gawliny w Strzybniku
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	500.000 PLN

OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest budowa domu pamięci abpa. Józefa Gawliny w Strzybniku – miejscu jego urodzenia oraz zagospodarowanie przestrzenne centrum miejscowości.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele kulturalne oraz dydaktyczne i sportowe (m2) Rezultat: liczba turystów krajowych i zagranicznych (osoby), liczba uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych (osoby), liczba osób korzystających z obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	3.6
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa skansenu kultury łużyckiej w Łubowicach
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	500.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest budowa skansenu kultury łużyckiej w Łubowicach – miejscu licznych wykopalisk archeologicznych z epoki brązu – odtworzenie części historycznych obwałowań osady i prezentacja znalezisk archeologicznych
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia odtworzonych obiektów historycznych (m2), powierzchnia nowych obiektów przeznaczonych na cele kulturalne (m2) Rezultat: liczba turystów krajowych i zagranicznych (osoby), liczba uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych (osoby), liczba osób korzystających z obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby), dochody jst. z turystyki

ZADANIE:	3.7
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa infrastruktury sportowej przy szkole w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2007
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	400.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Budowa infrastruktury sportowej przy szkole w Rudniku dla jej potrzeb oraz dla mieszkańców w szczególności boisk sportowych, kortów tenisowych, bieżni lekkoatletycznej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	3.8
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa muzeum Eichendorffa w Łubowicach
OKRES REALIZACJI:	2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	600.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest budowa muzeum Eichendorffa w Łubowicach – miejscu urodzenia jednego z największych niemieckich romantyków w oparciu o istniejące ruiny jego rodzinnego zamku w celu prezentacji pamiątek po poecie i popularyzacji jego twórczości
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (10%) GCKiS im. Eichendorffa (15%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia odtworzonych obiektów historycznych (m2), powierzchnia nowych obiektów przeznaczonych na cele kulturalne (m2) Rezultat: liczba turystów krajowych i zagranicznych (osoby), liczba uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych (osoby), liczba osób korzystających z obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby), dochody jst. z turystyki

ZADANIE:	3.9
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja istniejących obiektów sportowych
OKRES REALIZACJI:	2006
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	100.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Modernizacja istniejących obiektów sportowych w Rudniku, Gamowie, Brzeźnicy i Grzegorzowicach będących w użytkowaniu Ludowych Klubów Sportowych.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele sportowe (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	4.1
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja obiektu Ośrodka Zdrowia w Rudniku
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	200.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Planowana jest modernizacja ośrodka zdrowia w Rudniku i przystosowanie go dla niepełnosprawnych oraz wymagań stawianych przez SANEPID.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na ochrony zdrowia (m3) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba pracowników (osoby)

ZADANIE:	4.2
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń na mieszkania komunalne w Grzegorzowicach
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	165.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest modernizacja pomieszczeń znajdujących się w łączniku szkoły w Grzegorzowicach i adaptacja ich na mieszkania komunalne o powierzchni łącznej 220 m2
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych i zmodernizowanych obiektów mieszkaniowych (m2) Rezultat: liczba osób zamieszkujących w obiekcie (osoby) Oddziaływanie: dochody jst. z czynszu

ZADANIE:	4.3
TYTUŁ PROJEKTU:	Budowa systemu teleinformatycznego
OKRES REALIZACJI:	2005-2008
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	1.385.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	W ramach projektu przewiduje się budowę systemu teleinformatycznego opartego o telekomunikację światłowodową oraz utworzenie w gminie na początek 4 telecentr. System będzie budowany przy okazji prowadzenia robót ziemnych związanych z wykonywaniem kanalizacji sanitarnej ub modernizacji sieci wodociągowej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY –	Produkt: liczba użytkowników indywidualnych i jednostek publicznych podłączonych

WSKAŹNIKI:	do bezpiecznego dostępu szerokopasmowego do internetu (szt.) Rezultat: liczba osób korzystających z internetu do kontaktu z innymi osobami lub z administracją publiczną (osoby), liczba osób korzystających z publicznych punktów dostępu do internetu (PIAP) (osoby); liczba publicznych punktów dostępu do internetu na 1000 mieszkańców (szt.) Oddziaływanie: liczba osób posiadających szerokopasmowy dostęp do internetu (osoby), dochody z tytułu taniej telekomunikacji (tys.)
-------------------	--

ZADANIE:	4.4
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja mieszkań socjalnych w Strzybniku
OKRES REALIZACJI:	2005
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	200.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest modernizacja mieszkań socjalnych znajdujących się w obiekcie gminnym w Strzybniku o powierzchni łącznej ok. 300 m ²
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych i zmodernizowanych obiektów mieszkaniowych (m ²) Rezultat: liczba osób zamieszkujących w obiekcie (osoby) Oddziaływanie: dochody jst. z czynszu

ZADANIE:	4.5
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkoły w Szonowicach na dom pomocy społecznej
OKRES REALIZACJI:	2007-8
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	2.000.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Celem projektu jest modernizacja i adaptacja budynku szkoły w Szonowicach z przeznaczeniem ich na funkcjonowanie domu pomocy społecznej o powierzchni łącznej ok. 1040 m ²
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych i zmodernizowanych obiektów pomocy społecznej Rezultat: liczba osób korzystających z obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba osób zatrudnionych (osoby)

ZADANIE:	4.6
TYTUŁ PROJEKTU:	Modernizacja budynków straży pożarnych w Sławikowie, Brzeźnicy, Strzybniku, Gamowie i Modzurowie
OKRES REALIZACJI:	2008-2009
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU:	250.000 PLN
OPIS PROJEKTU:	Planowana jest modernizacja budynków straży pożarnych w 5 miejscowościach. Niektóre budynki znajdują się w fatalnym stanie technicznym
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	EDRF (75%), środki własne (25%)
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI:	Produkt: powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych użyteczności publicznej (m ²) Rezultat: liczba osób korzystających obiektu (osoby) Oddziaływanie: liczba zatrudnionych przy remincie (osoby)

VI. POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY, POWIATU, WOJEWÓDZTWA

Plan rozwoju lokalnego jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego, gospodarczego i infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność planu rozwoju lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji. Plan Rozwoju Gminy Rudnik ze swoimi celami nadrzędnymi oraz celami cząstkowymi wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

Głównymi celami rozwoju województwa są:

- A. Lepiej wykształceni, aktywni i przedsiębiorczy mieszkańcy,
- B. Umacnianie solidarności i więzi międzyludzkich, poprawa stanu zdrowia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców,
- C. Rozwijanie współpracy międzyregionalnej,
- D. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego i komunikacyjnego,
- E. Rozwój gospodarczy w tym małych i średnich przedsiębiorstw,
- F. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego jest zgodna we wszystkich aspektach z kierunkami i priorytetami zawartymi w projekcie Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego, jak również z pozostałymi narodowymi strategiami sektorowymi oraz Wstępnym Narodowym Planem Rozwoju na lata 2000-2006. Większość z działań przewidzianych do realizacji przez niniejszy plan rozwoju lokalnego wynika z założeń programowych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Są to zarówno zadania, których wdrożenie należy do kompetencji władz samorządowych gminy Rudnik, jak również inne projekty, których realizacja zależy od zaangażowania władz wojewódzkich, powiatowych, lokalnej społeczności lub inwestorów zewnętrznych. Zadaniem tymi są:

1. w zakresie wykształcenia i przedsiębiorczości:

- stwarzanie warunków do rozwoju zdolności do podejmowania pracy (wzrost zatrudnialności),
- budowa systemu przygotowania młodzieży do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym,
- zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej,
- tworzenie warunków dla rozwoju działalności twórczej,

2. w zakresie umacniania solidarności i więzi międzyludzkich oraz poprawy stanu zdrowia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców:

- poprawienie stanu bazy materialnej istniejących instytucji kultury,
- dbałość o dziedzictwo kulturowe regionu,
- wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców województwa,

- stworzenie regionalnej sieci ośrodków turystyki i rekreacji,
 - poprawa standardu istniejącej bazy instytucjonalnej sportowej i rekreacyjnej,
 - wspieranie budowy rekreacyjnych tras rowerowych i konnych,
 - zwiększenie ilości obiektów sportowych i ośrodków rekreacji,
 - podejmowanie i wspieranie działań wywołujących i wspierających rozwój usług opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
 - dostosowanie rynku usług medycznych do potrzeb rynku,
 - promocja zdrowia i zdrowego trybu życia,
 - podwyższenie standardu ośrodków medycznych oraz leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacyjnego,
 - poprawa w zakresie jakości świadczonych usług,
 - wsparcie inicjatyw lokalnych zmierzających do podniesienia standardów substancji mieszkaniowej oraz zwiększenia ilości zasobów mieszkaniowych,
 - wspieranie budowy nowych mieszkań na nowych terenach,
 - tworzenie systemu wsparcia finansowania budownictwa mieszkaniowego,
- 3. w zakresie rozwijania współpracy międzyregionalnej:**
- pozyskiwanie partnerów zagranicznych do wspólnych projektów międzyregionalnych,
 - wspieranie społeczności lokalnych w nawiązywaniu i realizacji współpracy z partnerami zagranicznymi,
- 4. w zakresie rozbudowy oraz unowocześnienia systemu transportowego i komunikacyjnego:**
- poprawa stanu istniejących dróg, szlaków kolejowych i wodnych,
 - budowa nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć,
 - remonty i modernizacja dróg,
 - proekologiczna przebudowa i rozbudowa systemów sieci przesyłowych,
 - zwiększenie zdolności przesyłowych sieci telekomunikacyjnych i informatycznych,
 - budowa systemu przekazu danych połączonego z aktualnie konstruowanym systemem europejskim,
- 5. w zakresie rozwoju gospodarczego w tym małych i średnich przedsiębiorstwach:**
- wspieranie zmian technologicznych w gospodarce komunalnej
 - poprawa stanu technicznego sieci i dostępu do źródeł energii i mediów,
 - pozyskiwanie kapitału i przyciąganie firm do regionu,
 - wspieranie przechodnictwa, konfekcjonowania i standaryzacji produkcji rolnej,
 - pomoc producentom w dostosowaniu do norm i standardów jednolitego rynku europejskiego,
 - wspieranie grup producenckich,
 - wspieranie modernizacji gospodarstw rolnych,
 - wspieranie różnorodnych form doradztwa dla uczestników obrotu rolnego,
 - wprowadzenie instytucjonalnych form doradztwa i szkoleń zawodowych dla ludności obszarów wiejskich,
 - promowanie działalności proekspozycyjnej w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego,

- rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenach o walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych,
- promocja produktów turystycznych w kraju i za granicą,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,

6. w zakresie poprawy środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntów, w tym budowa systemu oczyszczalni ścieków organizowanych w zlewiskach rzek,
- ograniczenie zanieczyszczeń powierzchniowych gruntów,
- budowa systemu ochrony przeciwpowodziowej,
- uporządkowanie obrotu odpadami i stworzenie warunków dla ich bezpiecznego unieszkodliwiania,
- stworzenie infrastruktury recyklingu odpadów,
- redukcja niskiej emisji, ograniczenie emisji CO₂ (oraz NO_x + SO_x), ograniczenie strat energetycznych,
- zintegrowanie i rozbudowa systemu ciepłowniczego regionu, rozwój odnawialnych systemów produkcji energii oraz mikrogeneracji; rozbudowa systemu wspierania inwestycji odnawialnych źródeł energii; przebudowa świadomości społecznej w zakresie racjonalnego użytkowania energii,
- promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii ciepłej,
- zachowanie bioróżnorodności,
- rewaloryzacja zabudowy układów osadniczych,
- budowa wielofunkcyjnych ośrodków usługowych na obszarach wiejskich,
- rozwijanie rynku usług na terenach wiejskich,
- promowanie różnorodności produkcji na terenach wiejskich,

Systematyczne wdrażanie zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego pozwoli na zrównoważony rozwój gminy, poprawę jakości życia mieszkańców, podniesienie atrakcyjności miejsca zamieszkania, rozwój działalności gospodarczej oraz poszerzenie oferty turystycznej.

Plan rozwoju lokalnego jest także spójny z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, który zakłada takie podejście do zarządzania przestrzenią, które pozwoli na pozyskiwanie niezbędnych funduszy na realizację inwestycji pomocnych w dążeniu województwa śląskiego do

- wysokiej, trwałej i konkurencyjnej pozycji w Europie Środkowej,
- wizerunku regionu o zrównoważonym rozwoju,
- estetycznej przestrzeni o wysokich walorach architektury i krajobrazu oraz indywidualnym obrazy.

Dokumenty planistyczne na poziomie regionalnym powinny być zgodne z Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. To opracowanie zawiera planowane do wdrożenia zadania o charakterze rządowym, regionalnym i ponadlokalnym. Ich ogólny zarys przekłada się na uszczegółowienie w dokumentach planistycznych niższych rządów. Spójność dokumentów planistycznych wszystkich rządów ma zapewnić zrównoważony rozwój naszego kraju we wszystkich dziedzinach życia.

VII. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wskaźniki produktu odnoszą się do działalności. Liczone są w jednostkach materialnych lub monetarnych i charakteryzują fizyczne parametry realizowanych przedsięwzięć.

Produkty:

Długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych dróg (w km)

Długość zabudowanych, przebudowanych i remontowanych chodników (w km)

Długość wybudowanej sieci rozdzielczej wodociągów (w km)

Długość wybudowanej, remontowanej sieci kanalizacyjnej (w km)

Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków (szt.)

Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do sieci kanalizacyjnej

Liczba wysypisk odpadów

Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe (w m²)

Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele kulturalne (w m²)

Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele ochrony zdrowia (w m²)

Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów pomocy społecznej (m²)

Powierzchnia odrestaurowanych i odremontowanych obiektów historycznych (m²)

Powierzchnia odtworzonych obiektów historycznych (m²)

Liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii

Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów mieszkalnych (w m²)

Wskaźniki rezultatu odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom (korzyściom) wynikającym z programu. Dostarczają one informacji o zmianach dotyczących bezpośrednich beneficjentów.

Rezultaty:

Skrócenie czasu przejazdu po zmodernizowanych drogach (min.)

Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoby)

Ilość odprowadzonych ścieków (m³)

Ilość wytworzonej energii elektrycznej (kWh)

Ilość wytworzonej energii cieplnej (MJ)

Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej (osoby)

Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoby)

Ilość dostarczonej wody (m³)

Ilość składowanych odpadów (m³)

Liczba osób korzystających z obiektów dydaktycznych i sportowych (osoby)

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury kulturalnej (osoby)
Liczba turystów krajowych i zagranicznych (osoby)
Liczba uczestników imprez kulturalnych (osoby)
Liczba osób korzystających z obiektów ochrony zdrowia (osoby)
Liczba osób korzystających z internetu (osoby)
Liczba osób korzystających z publicznych punktów dostępu do internetu (PIAP) (osoby)
Liczba publicznych punktów dostępu do internetu na 1000 mieszkańców (szt.)
Liczba osób korzystających z obiektów pomocy społecznej
Liczba osób zamieszkujących w obiekcie (osoby)

Wskaźniki oddziaływania odnoszą się do konsekwencji danego projektu wykraczających poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów.

Oddziaływanie:

Liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat)
Liczba utworzonych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat)
Dochody budżetu gminy z tytułu podatku od nieruchomości i budowli (tys. PLN)
Wzrost ruchu osobowego i towarowego (%)
Wzrost wartości nieruchomości (%)
Wzrost bezpieczeństwa ruchu
Jakość wód w rzekach – spadek ilości wód pozaklasowych
Jakość powietrza – spadek emisji gazów cieplarnianych
Niezawodność sieci wodociągowej
Jakość dostarczanej wody
Dochody gminy z turystyki (tys. PLN)
Liczba pracujących w obszarze oddziaływania
Dochody gminy z czynszów (tys. PLN)
Dochody z taniej telekomunikacji
Liczba osób posiadających szerokopasmowy dostęp do internetu

VIII. PLAN FINANSOWY

1. Ocena sytuacji finansowej Gminy Rudnik w latach 2000-2003 z uwzględnieniem planu budżetu na 2004r.

Analizę finansową gminy Rudnik sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

1. roczne sprawozdania Wójta Gminy Rudnik z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), planu wydatków budżetowych (Rb-28S) oraz roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2000– 2003,
2. uchwałę nr XIV/122/04 Rady Gminy Rudnik z dnia 28.01.2004 r. w sprawie budżetu na 2004 rok,
3. uchwałę nr XVI/159/04 Rady Gminy Rudnik z dnia 30 marca 2004 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Rudnik na 2004 rok,
4. uchwałę nr XVII/162/04 Rady Gminy Rudnik z dnia 16 kwietnia 2004 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Rudnik na 2004 rok,
5. uchwałę nr XIX/184/04 Rady Gminy Rudnik z dnia 29 czerwca 2004 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Rudnik na 2004 rok.

Sytuacja finansowa gminy Rudnik w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się wyników finansowych gminy. Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych przedstawia tabela nr 23.

Tabela 23. Kształtowanie się wyników finansowych gminy w latach 2000 – 2004 (w PLN).

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004*
Dochody ogółem	5 378 709	5 974 334	6 839 920	7 424 449	7 736 704
Wydatki ogółem	5 519 879	6 003 954	6 649 169	8 055 657	7 911 239
Nadwyżka / Deficyt(-)	-141 170	-29 620	190 751	-631 208	-174 535
Nadwyżka (Deficyt):Dochody (w %)	-2,62	-0,50	2,79	-8,50	-2,26

*Na rok 2004 wielkości tych kategorii finansowych podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową z uwzględnieniem zmian na 2004 r.

Z porównania powyższych danych wynika, że w badanym okresie realizacja poszczególnych kategorii finansowych przebiegała równomiernie, wykazując ciągłą tendencję rosnącą. Zjawisko to należy ocenić korzystnie. Świadczy ono o poprawiającej się koniunkturze i rokuje pozytywnie na przyszłość, szczególnie biorąc pod uwagę możliwości inwestycyjne gminy. W roku 2002 gmina osiągnęła nadwyżkę budżetową, która wynosiła 2,79 % dochodów. W roku 2003 znacznie wzrósł deficyt, mający pokrycie w zaciągniętych pożyczkach z WFOŚiGW na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych.

Na rok bieżący zaplanowano również deficyt budżetowy w wysokości 174.535 zł, co stanowi 2,26% dochodów. W pozostałych latach badanego okresu tj. w roku 2000 i 2001 wynik finansowy gminy był ujemny i wynosił odpowiednio: 141.170 zł, co stanowiło 2,62% dochodów oraz 29.620 zł to daje 0,5% dochodów.

W analizie finansowej gminy dodatkowo należy ocenić zmiany zachodzące w kształtowaniu się poszczególnych źródeł dochodów oraz poszczególnych grup wydatków.

2. Analiza struktury dochodów.

Dla potrzeb dokonania analizy wpływu poszczególnych źródeł dochodów na dochody ogółem samorządu należy porównać te kategorie. Porównanie takie przedstawia tabela 24.

Tabela 24. Struktura dochodów gminy Rudnik w latach 2000-2004 (w PLN).

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	Razem
Rolnictwo i łowiectwo	6 861	294 889	349 363	414 672	169 925	1 235 710
Leśnictwo	0	0	0	0	0	0
Transport i łączność	100 000	60 000	333 709	381 600	339 703	1 215 012
Turystyka	0	0	0	0	0	0
Gospodarka mieszkaniowa	49 000	49 170	48 867	209 579	71 594	428 210
Działalność usługowa	1 319	1 000	1 000	35 000	43 784	82 103
Administracja publiczna	145 575	64 291	66 941	48 746	46 141	371 694
Urzędy naczelnych organów władzy pań.	19 241	13 900	24 105	16 719	10 825	84 790
Bezpieczeństwo publiczne	0	12 000	500	9 207	9 483	31 190
Dochody od osób prawnych i innych	1 646 523	1 834 282	1 914 859	2 010 514	2 539 510	9 945 688
Obsługa długu publicznego	0	0	0	0	0	0
Różne rozliczenia	2 687 815	3 174 227	3 471 956	3 747 783	3 951 307	17 033 088
Oświata i wychowanie	178 009	31 674	49 467	19 122	157 851	436 123
Ochrona zdrowia	10 000	68 477	75 837	56 698	55 000	266 012
Pomoc społeczna	225 699	232 462	310 467	282 275	294 231	1 345 134
Edukacyjna opieka wychowawcza	0	40 122	60 689	60 218	0	161 029
Gospodarka komunalna	308 667	97 840	132 160	132 230	47 350	718 247
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0	0	0	86	0	86
Kultura fizyczna i sport	0	0	0	0	0	0
Dochody ogółem	5 378 709	5 974 334	6 839 920	7 424 449	7 736 704	33 354 116

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów gminy miały przede wszystkim:

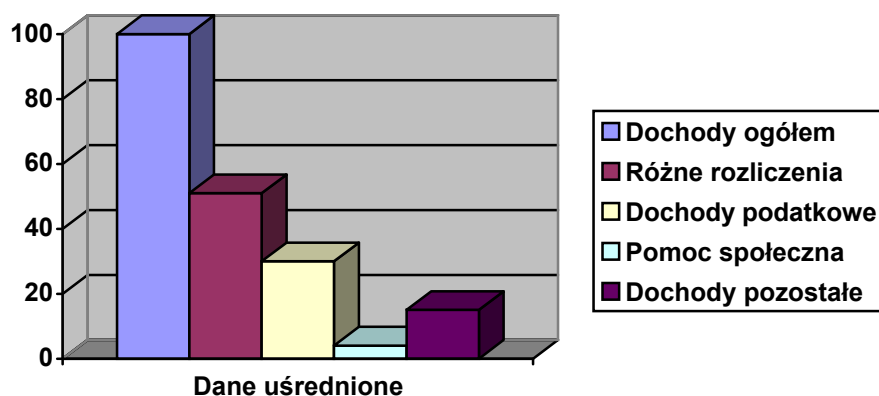
1. subwencje z budżetu państwa (dział „różne rozliczenia”),
2. uzyskane dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej, w tym wpływy z podatków i opłat lokalnych,
3. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu opieki społecznej.

Największe źródło dochodów gminy to subwencje, które średnio w badanym okresie stanowiły 51% dochodów ogółem.

Tabela 25 oraz wykres 1 obrazują średni udział wpływów uzyskanych z tych trzech grup (źródeł) w średnich dochodach ogółem.

Tabela 25. Średnie wielkości dochodów z wyszczególnionych grup (w PLN).

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział
Różne rozliczenia	2 687 815	3 174 227	3 471 956	3 747 783	3 951 307	17 033 088	51
Dochody od osób prawnych i fiz.	1 646 523	1 834 282	1 914 859	2 010 514	2 539 510	9 945 688	30
Pomoc społeczna	225 699	232 462	310 467	282 275	294 231	1 345 134	4
Dochody ogółem	5 378 709	5 974 334	6 839 920	7 424 449	7 736 704	33 354 116	100
Udział %	85	88	83	81	88	85	100

Wykres 1. Średni udział wyszczególnionych grup dochodów w średnich dochodach ogółem gminy (w %).

Z danych przedstawionych w tabeli 25 oraz graficznie zilustrowanych na wykresie 1 wynika, że w całym badanym okresie dochody gminy uzyskane z tytułu subwencji wyniosły 51% dochodów ogółem; z tytułu podatków i opłat należnych gminie – 30%; natomiast dotacje na zadania realizowane w zakresie pomocy społecznej – 4%. Wpływy gminy tylko z tych trzech źródeł stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 85% dochodów; 88%; 83%; 81% oraz 88%, co daje średni udział w wysokości 85%.

Należy przy tym podkreślić, że w bieżącym roku wzrosły wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zjawisko to może wprost proporcjonalnie przyczynić się do wzrostu własnych możliwości inwestycyjnych gminy Rudnik, co optymistycznie rokuje na przyszły rozwój samorządu.

3. Analiza struktury wydatków.

Tabela 26 przedstawia kształtowanie się wydatków gminy Rudnik w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 27. Struktura wykonania wydatków (w PLN).

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	Razem
Rolnictwo i łowiectwo	78 317	268 840	401 067	401 823	173 107	1 323 154
Leśnictwo	500	204	0	0	0	704
Transport i łączność	148 401	140 804	476 911	686 959	821 381	2 274 456
Turystyka	0	0	0	0	0	0
Gospodarka mieszkaniowa	240 241	227 281	263 947	406 998	287 372	1 425 839
Działalność usługowa	63 047	32 162	10 169	73 628	53 784	232 790
Administracja publiczna	1 053 520	1 104 052	1 167 591	1 262 385	1 219 059	5 806 607
Urzędy naczelnych organów władzy	19 241	13 900	24 105	16 719	10 825	84 790
Bezpieczeństwo publiczne	599	85 077	116 625	114 026	85 120	401 447
Dochody od osób prawnych i innych	0	0	0	0	32 000	32 000
Obsługa długu publicznego	0	43 639	23 183	11 418	20 000	98 240
Różne rozliczenia	0	0	0	0	74 300	74 300
Oświata i wychowanie	2 874 838	2 688 591	2 541 863	3 395 592	3 997 284	15 498 168
Ochrona zdrowia	121 816	98 176	85 837	73 667	80 000	459 496
Pomoc społeczna	285 326	327 483	415 001	365 919	416 034	1 809 763
Edukacyjna opieka wychowawcza	0	558 307	711 173	782 104	171 625	2 223 209
Gospodarka komunalna i ochrona środow.	474 264	222 438	241 851	262 270	275 773	1 476 596
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	113 361	137 725	119 846	132 149	117 575	620 656
Kultura fizyczna i sport	46 408	55 275	50 000	70 000	76 000	297 683
Wydatki ogółem	5 519 879	6 003 954	6 649 169	8 055 657	7 911 239	34 139 898

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej gmina wydaje na oświatę i wychowanie, łącznie 17.721.377 zł (razem z edukacyjną opieką wychowawczą). Fakt ten jest również potwierdzony przez dane dotyczące dochodów, w których subwencja oświatowa jest jednym z największych źródeł dochodów samorządu.

Kolejnymi sferami działalności, na które gmina przeznacza duże środki finansowe są:

1. administracja publiczna - łącznie – 4.753.087 zł,
2. transport i łączność – 2.126.055 zł,
3. pomoc społeczna – 1.524.437zł,
4. rolnictwo i łowiectwo – 1.244.837zł.

Na uwagę zasługuje również fakt zaplanowania w bieżącym roku znacznej kwoty (821.381 zł) w dziale „transport i łączność”, z przeznaczeniem m.in. na inwestycje w zakresie budowy i modernizacji dróg gminnych.

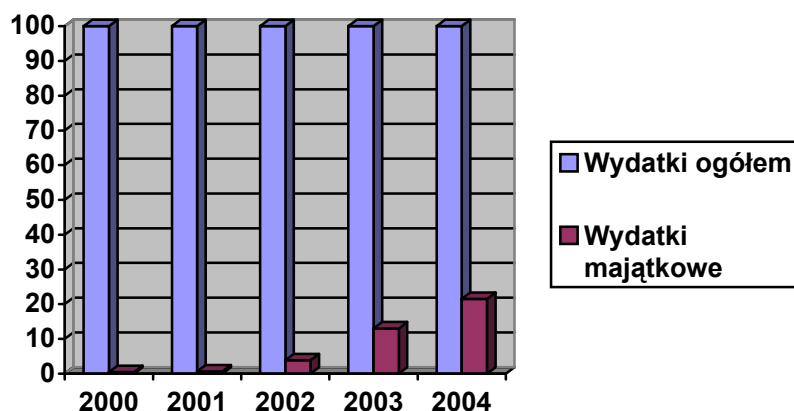
Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównania takie zawiera tabela 27.

Tabela 27. Struktura wydatków (w PLN).

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
1. Wydatki ogółem	5 519 879	6 003 954	6 649 169	8 055 657	7 911 239
2. Wydatki majątkowe	23 645	38 816	257 062	1 047 833	1 702 714
Udział wydatków majątkowych w % (2:1)	0,43	0,65	3,87	13,01	21,52

W poszczególnych latach badanego okresu wydatki majątkowe gminy nie kształtowały się równomiernie. Największy udział tych wydatków w wydatkach ogółem planowany jest na bieżący rok (21,52%). We wcześniejszych latach w związku ze spłatami pożyczek zaciągniętych na finansowanie budowy wodociągu grupowego (wynoszących odpowiednio w roku 2000: 63.434 zł, 2001: 162.852 zł, 2002: 190.583 zł oraz 162.350 zł w roku 2003) udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na bardzo niskim poziomie. W bieżącym roku gmina Rudnik planuje intensyfikację środków finansowych na inwestycje, a źródłem finansowania mają być dochody własne, pożyczki oraz środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (z programu SAPARD).

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Udział wydatków majątkowych (%).

Wnioski:

Podsumowując zaprezentowaną analizę kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków budżetowych należy podkreślić, że w badanym okresie wyraźnie zauważalne są takie zjawiska ekonomiczne, jak:

- ciągły wzrost dochodów z podatków i majątku gminy,
- stosunkowo niski poziom zadłużenia w porównaniu z dopuszczalnym wynikającym z ustawy o finansach publicznych.

Oceniając te zjawiska można pozytywnie rokować na przyszłość, szczególnie biorąc pod uwagę możliwości samorządu do zaciągania zobowiązań w celu finansowania zamierzonych i planowanych inwestycji.

4. Projekcja wolnych środków na inwestycje

Dla celów niniejszej analizy kategorię „własnych środków inwestycyjnych” przyjęto jako algorytm: dochody ogółem – wydatki bieżące + wydatki na obsługę długu publicznego. Wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność samorządu do regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (spłaty rat kapitałowych i odsetek), a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Prognozę kształtowania się wielkości tych środków sporządzono w oparciu o następujące dane i założenia:

- prognozę wielkości przyszłych dochodów – zastosowano wskaźnik wzrostu 1,04;
- wysokość wydatków na obsługę długu publicznego (kwota ta obejmuje tylko odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów);
- kwoty wydatków bieżących wyliczono w oparciu o niniejszą analizę, tj. przyjęto wskaźnik 85% dochodów (założono, że stosunek wydatków bieżących do dochodów jednostki będzie stały).

Tabela 28. Projekcja własnych środków inwestycyjnych (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody ogółem	7 736 704	8 046 172	8 368 019	8 702 740	9 050 849	9 412 883	9 789 399	10 180 975	10 588 214
Wydatki bieżące	6 208 525	6 839 246	7 112 816	7 397 329	7 693 222	8 000 951	8 320 989	8 653 828	8 999 982
Wydatki na obsługę długu*	20 000	17 000	15 000	13 000	11 000	9 000	7 000	5000	3000
Własne środki inwestycyjne	1 548 179	1 223 926	1 270 203	1 318 411	1 368 627	1 420 933	1 475 410	1 532 146	1 591 232

*źródłem danych w tym wierszu jest dokument pn. „Sytuacja finansowa gminy” sporządzony przez Wójta Gminy

Określenie możliwości inwestycyjnych gminy bez zaciągania zobowiązań zwrotnych (bez przychodów) lub innych źródeł dofinansowania (np. bez środków unijnych).

Tabela 29. Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN).

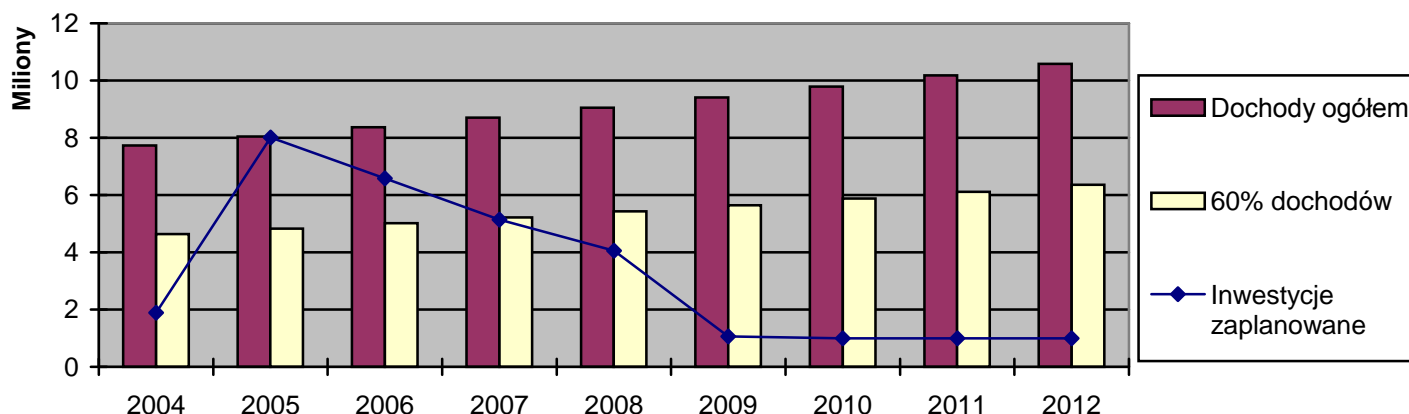
Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Własne środki inwestycyjne	1 548 179	1 223 926	1 270 203	1 318 411	1 368 627	1 420 933	1 475 410	1 532 146	1 591 232
Inwestycje zaplanowane	1 888 314	8 012 457	6 683 433	5 141 475	4 056 670	1 063 190	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Spłata zaciagn.zobowiązań*	42 045	110 452	119 100	119 100	119 100	119 100	119 100	119 100	119 100
Możliwości inwestycyjne	-382 180	-6 898 983	-5 532 330	-3 942 164	-2 807 143	238 643	356 310	413 046	472 132

*źródło danych – jak w tabeli 6.

Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że gmina Rudnik nie zrealizuje swoich zamierzeń inwestycyjnych bez zewnętrznych źródeł finansowania, z wyjątkiem inwestycji zaplanowanych w latach 2009-2012. Określając wielkości kwot, które są ujęte w wierszu „inwestycje zaplanowane” wykorzystano dane przedstawione w punkcie VI 2. *Wieloletni Plan Inwestycyjny wraz z finansowaniem.*

Wykres 3 obrazuje stosunek wielkości zaplanowanych inwestycji do ograniczeń finansowych samorządu, wynikających z art.114 ustawy o finansach publicznych, tj. łączna kwota długu gminy nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% dochodów.

Wykres 3. Stosunek wielkości inwestycji zaplanowanych do ograniczeń wynikających z art. 114 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że wartość ewentualnie zaciągniętych zobowiązań zwrotnych (np. pożyczki, kredyty, obligacje) z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanych inwestycji musiałaby przekroczyć ograniczenia określone w art. 114 ustawy o finansach publicznych. W przypadku uzyskania środków bezzwrotnych z budżetu Unii Europejskiej – sytuacja powyższa nie będzie miała miejsca. Wniosek: dla realizacji zaplanowanych inwestycji konieczne są środki Unii Europejskiej, bez których nie można samodzielnie sfinansować planowanych zadań.

5. Podział na źródła finansowania

Podział na źródła finansowania przedstawia tabela w rozdziale V 2. (Wieloletni Plan Inwestycyjny).

Wynika z niej jednoznacznie, że w przyjętym okresie realizacji wszystkich inwestycji:

- łączna ilość nakładów inwestycyjnych wynosi: **25 142 825 złotych**,
- ilość środków własnych gminy określa się na poziomie: **6 271 956 złotych**,
- ilość środków Unii Europejskiej na poziomie: **18 383 119 złotych**,
- innych środków na poziomie: **488 750 złotych**.

Natomiast źródła finansowania Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 przedstawiają się następująco:

- budżet gminy: **3 706 622 złote**,
- budżet państwa: **350 000 złotych**
- środki prywatne: **120 000 złotych**
- środki Unii Europejskiej: **10 686 118 złotych**
- inne: **18 750 złotych**.

X. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan rozwoju lokalnego jest dokumentem ponad kadencyjnym, określającym cele i programy działań na kilka lat oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej komunikacji z otoczeniem. Wdrożeniu programu towarzyszyć będzie jego ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze. Ze względu na swój długookresowy charakter wdrażanie założeń planu rozwoju lokalnego jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Poszczególne projekty wdrażane są w oparciu o harmonogram realizacji projektów zawarty we wcześniejszej części niniejszego dokumentu. Realizacja planu obejmuje następujące podokresy:

- 2004 – grudzień 2006
- styczeń 2007 – grudzień 2013.

Zasady programowania, wdrażania i ewaluacji planu zobrazowano poniżej.

Finansowanie

Realizacja Planu Rozwoju Gminy Rudnik uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków, jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, założono, że na realizację przyjętych celów zabezpieczone zostanie do 25% wkładu własnego w stosunku do uzyskanych środków wspólnotowych.

Zakłada się również, że niewykonanie wszystkich planowanych zadań w latach 2004-2006 powoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

Plan finansowy z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania oraz harmonogramu na poszczególne lata został przedstawiony w rozdziale V.

Zarządzanie

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizacją Planu Rozwoju Gminy Rudnik będzie pełnił specjalnie powołany zespół pracowników. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje m.in.:

- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,

- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Institucja wdrażająca Plan Rozwoju Gminy Rudnik

Urząd Gminy Rudnik, jako instytucja wdrażająca Plan, odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w Planie w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Monitoring wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitorowania wdrażania Planu Rozwoju Gminy Rudnik oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie Komitet Monitorujący. Aby zachować ciągłość procesu przygotowania Planu i jego realizacji, w skład Komitetu Monitorującego wchodzić będą:

- Wójt,
- Zastępca Wójta,
- Skarbnik gminy,
- Sekretarz gminy,
- oraz wyznaczeni przez Wójta pracownicy Urzędu Gminy.

Zebrania Komitetu Monitorującego odbywać się będą nie rzadziej niż raz na pół roku. Istnieje możliwość częstszych spotkań po uprzednim zawiadomieniu członków Komitetu przez Sekretariat Komitetu. Funkcję Sekretariatu Komitetu Monitorującego pełnił będzie wskazany przez Wójta pracownik Urzędu Gminy. Obowiązkiem Sekretariatu będzie zawiadamianie członków Komitetu o terminach posiedzeń oraz przygotowywanie na posiedzenia szczegółowych informacji na temat postępów w realizacji Planu Rozwoju Gminy Rudnik.

Obowiązkiem Sekretariatu będzie także sporządzanie protokołów z posiedzeń Komitetu Monitorującego, zawierających ustalenia w/w posiedzeń i przesyłanie ich do członków Komitetu. Komitet Monitorujący analizować będzie ilościowe i jakościowe informacje na temat wdrażanych projektów i całego Planu Rozwoju Gminy Rudnik w aspekcie finansowym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Planu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeśli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Planu, Komitet Monitorujący powinien podjąć działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

Na koniec każdego podokresu planowania (tzn. w styczniu 2007 i w styczniu 2014 r.) Komitet Monitorujący sporządzi raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania w kontekście założeń Planu Rozwoju Gminy Rudnik. Wszelkie rozbieżności pomiędzy ustaleniami Planu, a jego rzeczywistym wykonaniem będą w w/w raporcie szczegółowo wyjaśnione. Raport końcowy będzie dostępny do wglądu w Kancelarii.

Proponuje się przeprowadzenie ankiety na początku 2007 oraz na początku 2014 roku. Jej celem będzie uzyskanie informacji od mieszkańców gminy Rudnik na temat zmiany warunków życia w odniesieniu do początku każdego okresu programowania.